

กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
2564

แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสม
ตามฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก

**AGRI-
MAP**

NARATHIWAT

จังหวัดนราธิวาส

คำนำ

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาได้มีการพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในด้านการเกษตรที่มีพลวัตค่อนข้างสูง และมีผลกระทบต่อประชากรจำนวนมาก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ตระหนักถึงการนำระบบข้อมูลข่าวสารที่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตรได้มีการเข้าถึงที่สะดวกโดยเฉพาะเกษตรกร จึงได้มอบหมายให้กรมพัฒนาที่ดินเป็นหน่วยงานหลักจัดทำ “แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมตามฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก (Agri-Map)” ของแต่ละจังหวัดขึ้น

Agri-Map คือ แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก โดยบูรณาการข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรจากทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำหรับใช้เป็นเครื่องมือบริหารจัดการการเกษตรไทยอย่างมีประสิทธิภาพครอบคลุมทุกพื้นที่ มีการปรับข้อมูลให้ทันสมัย และพัฒนาเพิ่มความสะดวกการใช้งานให้เกิดการเข้าถึงข้อมูลโดยง่าย พร้อมกับสามารถติดตามข้อมูลความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องและรอบด้าน ครอบคลุมการนำไปใช้ประโยชน์ทุกด้าน ที่สำคัญเป็นการนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้กับข้อมูลด้านการเกษตร ซึ่งสามารถตอบโจทย์การช่วยเหลือและแก้ปัญหาให้กับเกษตรกรในรายพื้นที่ ได้เป็นอย่างดี ใช้งานบนคอมพิวเตอร์หรือแท็บเล็ต ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตผ่านหน้าเว็บไซต์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ www.moac.go.th/a4policy-alltype-391191791794 หรือ <https://agri-map-online.moac.go.th/> ซึ่งจะมีเอกสารคู่มือการใช้ให้ศึกษาและสามารถดาวน์โหลดได้

แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมของแต่ละจังหวัดสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น โครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ โครงการเกษตรอินทรีย์ โครงการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning by Agri-Map) โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โครงการ Smart Farmer เป็นต้น และยังเป็นข้อมูลกลางในการปฏิบัติงานร่วมกันของหน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อไป

รูปเล่มเอกสารแนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสม จังหวัดนราธิวาส
<http://www.ldd.go.th/Agri-Map/Data/S/nwt.pdf>

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	ก
สารบัญตาราง	ข
สารบัญภาพ	ค
แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมของจังหวัด “นราธิวาส”	
1. ข้อมูลทั่วไป	1
2. การวิเคราะห์พืชเศรษฐกิจหลัก	4
2.1 ยางพารา	5
2.2 ข้าว	11
2.3 ปาล์มน้ำมัน	16
2.4 มะพร้าว	22
3. พืชเศรษฐกิจอนาคตไกลของจังหวัด	27
4. แนวทางการส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจ	29
เอกสารอ้างอิง	35
ภาคผนวก	37

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดนราธิวาส	3
ตารางที่ 2	พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่มีพื้นที่ปลูกมาก 4 ลำดับแรกของ จังหวัดนราธิวาส	5
ตารางที่ 3	พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของยางพารารายอำเภอ จังหวัดนราธิวาส	7
ตารางที่ 4	พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตยางพารา	10
ตารางที่ 5	พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของข้าวรายอำเภอ จังหวัดนราธิวาส	12
ตารางที่ 6	พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตข้าว	15
ตารางที่ 7	พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของปาล์มน้ำมันรายอำเภอ จังหวัดนราธิวาส	17
ตารางที่ 8	พื้นที่ศักยภาพในการขยายการปลูกปาล์มน้ำมัน	21
ตารางที่ 9	พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของมะพร้าวรายอำเภอ จังหวัดนราธิวาส	23
ตารางที่ 10	พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตมะพร้าว	26
ตารางผนวกที่ 1	ข้อมูลตำบลจำแนกรายอำเภอ จังหวัดนราธิวาส	39
ตารางผนวกที่ 2	พื้นที่ชลประทานจำแนกรายอำเภอ ตำบล จังหวัดนราธิวาส	47
ตารางผนวกที่ 3	ระดับน้ำเก็บกักของอ่างเก็บน้ำในจังหวัดนราธิวาส	48
ตารางผนวกที่ 4	พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินจำแนกรายอำเภอ ตำบล จังหวัดนราธิวาส	49
ตารางผนวกที่ 5	กิจกรรมการเกษตรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จังหวัดนราธิวาส	50
ตารางผนวกที่ 6	ทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร จังหวัดนราธิวาส	51
ตารางผนวกที่ 7	โรงงานและแหล่งรับซื้อสินค้าเกษตร จังหวัดนราธิวาส	51

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 1	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินบาเจาะ	42
ภาพที่ 2	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินสายบุรี	43
ภาพที่ 3	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินนราธิวาส	44
ภาพที่ 4	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินรือเสาะ	45
ภาพที่ 5	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินตากใบ	46
ภาพที่ 6	ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจยางพารา จังหวัดนราธิวาส	52
ภาพที่ 7	พื้นที่ปลูกยางพาราบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดนราธิวาส	53
ภาพที่ 8	ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจข้าว จังหวัดนราธิวาส	54
ภาพที่ 9	พื้นที่ปลูกข้าวบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดนราธิวาส	55
ภาพที่ 10	ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจปาล์มน้ำมัน จังหวัดนราธิวาส	56
ภาพที่ 11	พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดนราธิวาส	57
ภาพที่ 12	ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจมะพร้าว จังหวัดนราธิวาส	58
ภาพที่ 13	พื้นที่ปลูกมะพร้าวบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดนราธิวาส	59

1. ข้อมูลทั่วไป

จังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ 4,475.430 ตารางกิโลเมตร หรือ 2,797,144 ไร่ ตั้งอยู่ในภาคใต้ของประเทศไทย ประกอบด้วย 13 อำเภอ 77 ตำบล (ตารางผนวกที่ 1) มีประชากร 804,429 คน (กรมการปกครอง, 2563)

1.1 อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ ติดต่อกับ จังหวัดปัตตานีและอำเภอไทย

ทิศใต้ ติดต่อกับ ประเทศมาเลเซีย และอำเภอไทย

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ประเทศมาเลเซีย

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ จังหวัดยะลา

1.2 ภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศของจังหวัดนราธิวาส ประมาณ 2 ใน 3 ของพื้นที่ทั้งหมดเป็นป่าและภูเขา มีภูเขาหนาแน่นแถบทิศตะวันตกเฉียงใต้จดเทือกเขาสนกาลาศรี ซึ่งเป็นแนวกันพรมแดนไทย-มาเลเซีย ลักษณะของพื้นที่มีความลาดเอียงจากทิศตะวันตกไปตะวันออก พื้นที่ราบส่วนใหญ่อยู่บริเวณติดกับอำเภอไทย และที่ราบลุ่มบริเวณแม่น้ำ 4 สาย คือ แม่น้ำสายบุรี แม่น้ำบางนรา แม่น้ำตากใบ และแม่น้ำโก-ลก มีพื้นที่พรุจำนวนประมาณ 361,860 ไร่

1.3 ภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศของจังหวัดนราธิวาส มีสภาพอากาศเป็นแบบมรสุมเขตร้อน มีเพียง 2 ฤดูกาล คือ ฤดูร้อนระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน เนื่องจากได้รับลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นลมร้อนที่พัดมาจากทะเลจีนใต้ทำให้อากาศโดยทั่วไปร้อนชื้น และฤดูฝนแบ่งเป็น 2 ช่วง ได้แก่ ช่วงที่รับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งเอาความชื้นจากทะเลอันดามันและมหาสมุทรอินเดียเข้ามาทำให้ฝนตกชุกในเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม อีกช่วงหนึ่ง คือ ช่วงที่รับลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดพาเอาความชื้นจากอ่าวไทยเข้ามาทำให้ฝนตกชุกในเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคม โดยอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี 27.3 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 23.0 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 31.3 องศาเซลเซียส

1.4 ทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินของจังหวัดนราธิวาสแบ่งตามภูมิสัณฐาน ลักษณะทางธรณีวิทยา และวัตถุต้นกำเนิดดิน ได้ดังนี้

1) **หาดและเนินทราย (Beach and sand dune)** พื้นที่หาดทรายเป็นพื้นที่ระหว่างแนวน้ำทะเลขึ้นและน้ำทะเลลง มีลักษณะเป็นแนวยาวขนานกับชายฝั่งทะเลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของคลื่นและกระแสน้ำทะเล ส่วนพื้นที่เนินทรายหรือสันทรายเป็นพื้นที่ที่มีลักษณะนูนเป็นโคกเดี่ยว ๆ และเป็นแนวยาวขนานกับชายฝั่งทะเล มีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย การระบายน้ำ

ค่อนข้างมาก มีเนื้อดินเป็นดินทรายและมักมีเปลือกหอยปะปนอยู่ในดินสีน้ำตาล น้ำตาลปนเหลือง หรือเหลืองปนแดง เช่น ชุดดินบาเจาะ (Bc) ชุดดินบ้านทอน (Bh) เป็นต้น

2) ที่ราบชายฝั่งทะเล (Coastal plain) เกิดจากคลื่นพัดพาและกระแสลมพัดพาเอาเศษ วัตถุจากทะเล ทั้งโคลน กรวด ทราย และตะกอนต่าง ๆ เข้ามาทับถมบริเวณชายฝั่ง และลึกเข้าไปใน แผ่นดินมากกว่าหาดทราย แบ่งเป็น

(1) พื้นที่น้ำทะเลขึ้นถึงในปัจจุบัน (Active tidal flats) เป็นพื้นที่ที่มีน้ำทะเลขึ้นถึง ดินมีสีคล้ำ อินทรีย์วัตถุสูง และเป็นดินเค็ม (saline soil) ดินส่วนใหญ่มีศักยภาพที่ก่อให้เกิดเป็น ดินกรดกำมะถันหรือเป็นดินเปรี้ยวจัด มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ การระบายน้ำเลวมาก เนื้อดิน เป็นดินทรายแป้งละเอียดหรือเนื้อดินละเอียด อาทิ ชุดดินตะกั่วทุ่ง (Tkt)

(2) พื้นที่น้ำทะเลเคยท่วมถึง (Formal tidal flats) บริเวณที่เป็นแอ่งต่ำมีน้ำขังตลอดปี อยู่ระหว่างเนินทรายหรือสันทรายชายฝั่งทะเล เรียกว่า “พรุ” ดินมีสีดำหรือมีการระบายน้ำเลวมาก เช่น ชุดดินเชียรใหญ่ (Cyi) ชุดดินนราธิวาส (Nw) เป็นต้น

(3) ที่ราบลุ่มระหว่างสันทราย (Swale) เป็นพื้นที่ลุ่มต่ำหลังแนวสันทราย ซึ่งเคยเป็น ชายฝั่งทะเลที่น้ำทะเลเคยท่วมถึงมาก่อน มีสภาพพื้นที่ราบเรียบ เป็นดินลึกมาก เนื้อดินเป็นทรายถึงทราย ปนดินร่วน สีน้ำตาลปนเทาและเทา พบจุดประสีเหลืองปนแดงและน้ำตาลปนเหลือง การระบายน้ำเลวถึง เลวมาก มักอึดตัวด้วยน้ำตลอดเวลา มีเศษเปลือกหอยปะปนในเนื้อดิน อาทิ ชุดดินบางละมุง (Blm)

3) ที่ราบน้ำท่วมถึง (Flood plain) ที่ราบริมแม่น้ำหรือลำธาร หน้าฝนหรือหน้าน้ำ มักมี น้ำท่วมเป็นครั้งคราว เป็นสภาพพื้นที่ที่เกิดจากการทับถมของตะกอนน้ำพา และมีตะกอนเพิ่มมากขึ้น หลังน้ำท่วม พื้นที่จังหวัดนราธิวาสพบส่วนของสันดินริมน้ำ (Levee) เป็นที่ดอน เกิดจากการทับถม ของตะกอนน้ำพาบริเวณริมฝั่งแม่น้ำเป็นสันนูนขนานไปกับริมฝั่งแม่น้ำ การระบายน้ำค่อนข้างดีถึงดี เนื้อดินค่อนข้างหยาบ อาทิ ชุดดินตาขุน (Tkn)

(1) ที่ราบตะกอนน้ำพา (Alluvial plain) เป็นบริเวณที่ได้รับอิทธิพลของแม่น้ำหรือ ลำน้ำสาขา วัตถุต้นกำเนิดดินเป็นตะกอนน้ำพา (Alluvium) มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบขนาดใหญ่สองฝั่งแม่น้ำ แต่ละฝั่งอาจมีที่ราบแบบขั้นบันไดหรือตะพักได้หลายระดับ แบ่งเป็น

(2) ตะพักลำนํ้าระดับต่ำ (Low terrace) เป็นที่ลุ่ม มีสภาพพื้นที่ราบเรียบ ดินลึกมาก เนื้อดินอาจเป็นดินเหนียวละเอียดถึงดินทรายแป้งละเอียด สีเทา น้ำตาลปนเทา และน้ำตาล มีจุดประสีต่าง ๆ การระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงเลว เช่น ชุดดินโคกเคียน (Ko) ชุดดินสงขลา (Sng) ชุดดินสายบุรี (Bu) เป็นต้น

(3) ตะพักลำนํ้าระดับกลางและระดับสูง (Middle and high terrace) เป็นที่ดอน มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด ดินตื้นถึงชั้นกรวดลูกรังถึงดินลึกมาก เนื้อดินเป็น ดินร่วนหยาบ ดินร่วนละเอียดหรือดินร่วนปนชื้นส่วนหยาบมาก สีน้ำตาล เหลือง น้ำตาลปนแดง ไปจนถึงแดง การระบายน้ำดีปานกลางถึงดี เช่น ชุดดินลำภูรา (LL) ชุดดินรือเสาะ (Ro) เป็นต้น

4) **ที่ลาดเชิงเขา (Piedmont) เขา (Hill) ภูเขา (Mountain)** มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขา ที่เกิดจากการที่หินผุพังสลายตัวอยู่กับที่หรือถูกเคลื่อนย้ายโดยแรงโน้มถ่วงของโลก ในระยะทางไกล ๆ และถูกควบคุมด้วยลักษณะของโครงสร้างทางธรณีวิทยา ส่วนใหญ่พบหินปะปนในหน้าตัดดินและลอยหน้า แบ่งตามลักษณะและชนิดของหิน ดังนี้

(1) พัฒนาจากกลุ่มหินตะกอนหรือหินแปรเนื้อละเอียดหรือหินในกลุ่ม ส่วนใหญ่เป็นหินดินดานและหินฟิลไลต์ ดินตั้งถึงชั้นเศษหินหรือหินพื้นถึงดินลึกปานกลาง เนื้อดินเป็นดินเหนียวละเอียดถึงดินเหนียวปนชั้นส่วนหยาบมาก สีนํ้าตาล นํ้าตาลปนแดง และนํ้าตาลปนเหลือง การระบายน้ำดี พบเศษหินปะปนในหน้าตัดดินหรือบนผิวดิน อาทิ ชุดดินนาทอน (Ntn)

(2) พัฒนาจากหินอัคนีชนิดหินแกรนิต ดินตั้งถึงชั้นเศษหินหรือหินพื้นถึงดินลึกมาก เนื้อดินเป็นดินร่วนหยาบถึงดินร่วนปนชั้นส่วนหยาบมาก สีนํ้าตาล นํ้าตาลปนแดง ถึงแดง การระบายน้ำดี เช่น ชุดดินฉลอง (Chl) ชุดดินคลองนกระทุง (Knk) ชุดดินท้ายเหมือง (Tim) เป็นต้น

5) **พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน** เป็นพื้นที่ที่มีความลาดชันมากกว่าร้อยละ 35 ทรัพยากรดินมีความแตกต่างกันออกไปในแต่ละพื้นที่

ซึ่งได้แสดงรายละเอียดของชุดดินที่พบมากของจังหวัดนราธิวาส ในภาพที่ 1 - 5

1.5 สภาพการใช้ที่ดิน

สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดนราธิวาส จากฐานข้อมูลแผนที่สภาพการใช้ที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดนราธิวาส

ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	122,592	4.38
พื้นที่เกษตรกรรม	1,573,451	56.25
พื้นที่นา	119,012	4.25
พืชไร่	215	0.01
ไม้ยืนต้น	1,176,842	42.08
ไม้ผล	275,322	9.84
พืชสวน	63	-
ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	72	-
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	1,925	0.07
พื้นที่ป่าไม้	938,063	33.54
พื้นที่น้ำ	33,246	1.19
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	129,792	4.64
รวม	2,797,144	100.00

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, 2561

1.6 พื้นที่ชลประทาน

จังหวัดนราธิวาสมีเนื้อที่ชลประทาน 213,557 ไร่ (ร้อยละ 7.63 ของพื้นที่จังหวัด) กระจายอยู่ใน 8 อำเภอ มีอ่างเก็บน้ำที่สำคัญ 1 อ่าง มีศักยภาพในการเก็บกักน้ำได้รวม 3.73 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ชลประทานมีความสำคัญในการพิจารณาเพิ่มศักยภาพการผลิตที่เหมาะสม (ตารางผนวกที่ 2 และตารางผนวกที่ 3)

1.7 เขตปฏิรูปที่ดิน

เขตปฏิรูปที่ดิน ในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส มีเนื้อที่ 38,075 ไร่ (ร้อยละ 1.36 ของพื้นที่จังหวัด) โดยอำเภอที่มีพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินมากที่สุด ได้แก่ อำเภอศรีสาคร อำเภอตากใบ อำเภอสุหนะ และอำเภอแว้ง ตามลำดับ (ตารางผนวกที่ 4)

1.8 การขึ้นทะเบียนเกษตรกร

จากฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของกรมส่งเสริมการเกษตร จังหวัดนราธิวาสมีการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์ทั้งหมด ในปี 2563 จำนวน 80,934 ราย รวมพื้นที่ 710,424 ไร่ และกิจกรรมที่มีพื้นที่ปลูกมาก เช่น ยางพารา ทุเรียน ข้าวนาปี ลองกอง ปาล์มน้ำมัน เป็นต้น (ตารางผนวกที่ 5)

ทะเบียนเกษตรกรพืชสมุนไพร จากฐานข้อมูลกลาง (Farmer One) ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เกษตรกรได้ขึ้นทะเบียนปลูกพืชสมุนไพรในจังหวัดนราธิวาส พื้นที่ 118 ไร่ เกษตรกร 18 ราย มีพืชสมุนไพรหลัก 5 ชนิด พืชสมุนไพรที่มีการปลูกมาก ได้แก่ ส้มแขก พริกไทย กฤษณา ตะไคร้หอม และดีปลี ตามลำดับ (ตารางผนวกที่ 6)

1.9 ที่ตั้งโรงงานและแหล่งรับซื้อสินค้าเกษตร

จังหวัดนราธิวาสมีแหล่งรับซื้อสินค้าเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่สำคัญจำนวน 1 แห่ง และไม่มีที่ตั้งโรงงานทางการเกษตร (ตารางผนวกที่ 7)

2. การวิเคราะห์พืชเศรษฐกิจหลัก

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญพิจารณาจากพืชที่มีพื้นที่ปลูกมากและมีมูลค่าการส่งออกหรือแปรรูป โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศพืชเศรษฐกิจ 13 ชนิดพืช ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สับปะรดโรงงาน ลำไย เงาะ ทุเรียน มังคุด มะพร้าว และกาแฟ จากพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจดังกล่าว กรมพัฒนาที่ดินได้กำหนดระดับความเหมาะสมของพื้นที่ปลูกรายจังหวัด โดยวิเคราะห์จากสภาพพื้นที่ ลักษณะของดิน ปริมาณน้ำฝน แหล่งน้ำชลประทาน ร่วมกับการจัดการพื้นที่และลักษณะรายพืช โดยแบ่งระดับความเหมาะสม เป็น 4 ระดับ ได้แก่

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) การปลูกพืชให้ผลตอบแทนสูง

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) การปลูกพืชให้ผลตอบแทนสูง แต่พบข้อจำกัดบางประการซึ่งสามารถบริหารจัดการได้

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีข้อจำกัดการของดินและน้ำ ส่งผลให้การผลิตพืชให้ผลตอบแทนต่ำ การใช้พื้นที่ต้องใช้ต้นทุนสูงในการจัดการ และมีความเสี่ยงจากน้ำท่วมและขาดน้ำ

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N)

จังหวัดนราธิวาส มีพื้นที่พืชเศรษฐกิจสำคัญที่ปลูกมาก 4 ลำดับแรก ได้แก่ ยางพารา ข้าว ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่มีพื้นที่ปลูกมาก 4 ลำดับแรกของจังหวัดนราธิวาส

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่เกษตรกรรม)
1. ยางพารา	906,137	57.90
2. ข้าว	103,810	6.63
3. ปาล์มน้ำมัน	47,650	3.04
4. มะพร้าว	22,169	1.42

ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th>, 2564

2.1 ยางพารา

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดนราธิวาส จากฐานข้อมูลในแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ (ตารางที่ 3 และภาพที่ 6 - 7)

1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกยางพารา

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 427,868 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 23.02 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอศรีสาคร 148,517 ไร่ อำเภอศรีสาคร 105,799 ไร่ และอำเภอระแงะ 53,986 ไร่

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 615,035 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 33.09 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอแว้ง 117,603 ไร่ อำเภอระแงะ 102,431 ไร่ และอำเภอสุไหงปาดี 88,822 ไร่

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 172,495 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.28 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอสือคริน 35,113 ไร่ อำเภอเมืองนราธิวาส 15,468 ไร่ และอำเภอสุไหงปาดี 13,761 ไร่

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 643,402 ไร่

2) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกยางพาราในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดิน ได้ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 265,684 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 29.32 ของพื้นที่ ศักยภาพสูง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเสาะ 98,921 ไร่ อำเภอศรีสาคร 72,494 ไร่ และอำเภอระแงะ 32,118 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 355,302 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 39.21 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอแว้ง 76,967 ไร่ อำเภอระแงะ 71,873 ไร่ และอำเภอสุโหงปาตี 58,724 ไร่

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 141,530 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 15.62 ของพื้นที่ ศักยภาพเล็กน้อย กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอจะแนะ 21,180 ไร่ อำเภอสุคีริน 19,594 ไร่ และ อำเภอเจาะไอร้อง 15,380 ไร่

(4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 143,621 ไร่

3) **พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ** คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกยางพาราแต่ไม่ใช้พื้นที่ปลูก พิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับการปลูกยางพารา และพื้นที่ปลูกยางพาราในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง) พบว่า จังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น 421,917 ไร่ กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ โดยอำเภอที่มี พื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอระแงะ 52,426 ไร่ รองลงมา ได้แก่ อำเภอเรือเสาะ 51,959 ไร่ อำเภอเมืองนราธิวาส 49,489 ไร่ และอำเภอแว้ง 40,636 ไร่ ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 162,184 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 37.91 ของพื้นที่ ศักยภาพสูง พบมากในอำเภอเรือเสาะ 49,596 ไร่ อำเภอศรีสาคร 33,305 ไร่ อำเภอระแงะ 21,868 ไร่ และอำเภอเมืองนราธิวาส 16,376 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S2) มีเนื้อที่ 259,733 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 42.23 ของพื้นที่ ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภอแว้ง 40,636 ไร่ อำเภอเมืองนราธิวาส 33,113 ไร่ อำเภอระแงะ 30,558 ไร่ และอำเภอสุโหงปาตี 30,098 ไร่

ตารางที่ 3 พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของยางพารารายอำเภอ จังหวัดนราธิวาส

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				รวม
		S1	S2	S3	N	
จะแนะ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	21,403 (100.00%)	52,436 (100.00%)	27,566 (100.00%)	106,324 (100.00%)	207,729 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	10,273 (48.00%)	35,141 (67.02%)	21,180 (76.83%)	48,406 (45.53%)	115,000 (55.36%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	11,130 (52.00%)	17,295 (32.98%)	-	-	28,425 (13.68%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	541 (100.00%)	43,895 (100.00%)	15,611 (100.00%)	30,857 (100.00%)	90,904 (100.00%)
เจาะไอร้อง	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	84 (15.53%)	25,942 (59.10%)	15,380 (98.52%)	1,014 (3.29%)	42,420 (46.66%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	457 (84.47%)	17,953 (40.90%)	-	-	18,410 (20.25%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	2,618 (100.00%)	34,033 (100.00%)	7,084 (100.00%)	73,185 (100.00%)	116,920 (100.00%)
ตากใบ	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	1,122 (42.86%)	6,036 (17.74%)	7,084 (100.00%)	-	14,242 (12.18%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	1,496 (57.14%)	27,997 (82.26%)	-	-	29,493 (25.22%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	21,971 (100.00%)	23,989 (100.00%)	7,009 (100.00%)	31,932 (100.00%)	84,901 (100.00%)
บาเจาะ	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	8,346 (37.99%)	7,332 (30.56%)	6,816 (97.25%)	1,326 (4.15%)	23,820 (28.06%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	13,625 (62.01%)	16,657 (69.44%)	-	-	30,282 (35.67%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	32,760 (100.00%)	46,740 (100.00%)	15,468 (100.00%)	75,813 (100.00%)	170,781 (100.00%)
เมืองนราธิวาส	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	16,384 (50.01%)	13,627 (29.15%)	14,149 (91.47%)	452 (0.60%)	44,612 (26.12%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	16,376 (49.99%)	33,113 (70.85%)	-	-	49,489 (28.98%)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
ยี่งอ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	28,029 (100.00%)	17,932 (100.00%)	8,203 (100.00%)	28,891 (100.00%)	83,055 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	19,781 (70.57%)	11,768 (65.63%)	7,215 (87.96%)	674 (2.33%)	39,438 (47.48%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	8,248 (29.43%)	6,164 (34.37%)	-	-	14,412 (17.35%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	53,986 (100.00%)	102,431 (100.00%)	10,608 (100.00%)	44,242 (100.00%)	211,267 (100.00%)
ระแงะ	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	32,118 (59.49%)	71,873 (70.17%)	9,897 (93.30%)	10,259 (23.19%)	124,147 (58.76%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	21,868 (40.51%)	30,558 (29.83%)	-	-	52,426 (24.82%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	148,517 (100.00%)	11,184 (100.00%)	3,584 (100.00%)	46,281 (100.00%)	209,566 (100.00%)
รือเสาะ	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	98,921 (66.61%)	8,821 (78.87%)	2,891 (80.66%)	14,545 (31.43%)	125,178 (59.73%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	49,596 (33.39%)	2,363 (21.13%)	-	-	51,959 (24.79%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	117,603 (100.00%)	6,139 (100.00%)	9,798 (100.00%)	133,540 (100.00%)
แว้ง	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	76,967 (65.45%)	5,412 (88.16%)	234 (2.39%)	82,613 (61.86%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	40,636 (34.55%)	-	-	40,636 (30.43%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	105,799 (100.00%)	16,108 (100.00%)	13,143 (100.00%)	48,563 (100.00%)	183,613 (100.00%)
ศรีสาคร	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	72,494 (68.52%)	12,098 (75.11%)	9,649 (73.42%)	22,931 (47.22%)	117,172 (63.81%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	33,305 (31.48%)	4,010 (24.89%)	-	-	37,315 (20.32%)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
สุคริริน	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	52,800 (100.00%)	35,113 (100.00%)	105,464 (100.00%)	193,377 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	23,799 (45.07%)	19,594 (55.80%)	42,692 (40.48%)	86,085 (44.52%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	29,001 (54.93%)	-	-	29,001 (15.00%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	10,499 (100.00%)	7,062 (100.00%)	9,206 (100.00%)	17,832 (100.00%)	44,599 (100.00%)
สุโขทัย	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	4,832 (46.02%)	3,174 (44.94%)	9,204 (99.98%)	-	17,210 (38.59%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	5,667 (53.98%)	3,888 (55.06%)	-	-	9,555 (21.42%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	1,745 (100.00%)	88,822 (100.00%)	13,761 (100.00%)	24,220 (100.00%)	128,548 (100.00%)
สุโขทัย	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	1,329 (76.16%)	58,724 (66.11%)	13,059 (94.90%)	1,088 (4.49%)	74,200 (57.72%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	416 (23.84%)	30,098 (33.89%)	-	-	30,514 (23.74%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	427,868 (100.00%)	615,035 (100.00%)	172,495 (100.00%)	643,402 (100.00%)	1,858,800 (100.00%)
รวมทั้งจังหวัด	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	265,684 (62.09%)	355,302 (57.77%)	141,530 (82.05%)	143,621 (22.32%)	906,137 (48.75%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	162,184 (37.91%)	259,733 (42.23%)	-	-	421,917 (22.70%)

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืชตรงตามศักยภาพของดิน การลงทุนต่ำก็สามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่า พื้นที่ที่ควรพิจารณาให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกยางพารา คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกข้าว (S3+N) 16,423 ไร่ และพื้นที่ปลูกมะพร้าว (S3+N) 7,511 ไร่ (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตยางพารา

อำเภอ	ข้าว (ไร่)			มะพร้าว (ไร่)		
	S3	N	รวม	S3	N	รวม
จะนะ	441	52	493	10	-	10
เจาะไอร้อง	239	-	239	-	14	14
ตากใบ	558	724	1,282	4,213	-	4,213
บาเจาะ	1,875	1,355	3,230	639	2	641
เมืองนราธิวาส	508	190	698	2,625	-	2,625
ยี่งอ	774	-	774	6	1	7
ระแงะ	1,997	46	2,043	-	-	-
รือเสาะ	5,237	224	5,461	-	-	-
แว้ง	622	139	761	-	-	-
ศรีสาคร	852	189	1,041	-	-	-
สุคีริน	26	9	35	-	1	1
สุโหงโกลก	7	-	7	-	-	-
สุโหงปาดี	359	-	359	-	-	-
รวม	13,495	2,928	16,423	7,493	18	7,511

4) แนวทางการจัดการ

(1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S1หรือ S2) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกยางพาราต่อไปเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกยางพาราในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกยางพาราในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S1) คือ พื้นที่ปลูกยางพาราในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกยางพารา ซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกยางพาราที่สำคัญของจังหวัด โดยกระจายอยู่ในอำเภอหรือเสาะ อำเภอศรีสาคร อำเภอระแงะ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกยางพาราในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) คือ พื้นที่ปลูกยางพาราในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกยางพารา เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรดเป็นด่าง และแหล่งน้ำ โดยกระจายอยู่ในอำเภอแว้ง อำเภอระแงะ อำเภอสุโหงปาดี เป็นต้น

(2) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เช่น ทำการเกษตรผสมผสานหรือพืชที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า โดยพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย

2.2 ข้าว

ข้าวพืชเศรษฐกิจหลักของนราธิวาสในลำดับที่ 2 จากฐานข้อมูลในแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ (ตารางที่ 5 และภาพที่ 8 - 9)

1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูก

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 73,624 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.96 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเมืองนราธิวาส 13,418 ไร่ อำเภอเมือง 13,279 ไร่ และอำเภอสู่หงป่าติ 10,388 ไร่

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 129,918 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 6.99 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอดากใบ 35,452 ไร่ อำเภอเจาะไอร้อง 19,443 ไร่ และอำเภอระแงะ 14,619 ไร่

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 88,410 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.76 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอดากใบ 25,558 ไร่ อำเภอเมืองนราธิวาส 20,095 ไร่ และอำเภอบาเจาะ 11,048 ไร่

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 1,565,937 ไร่

2) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกข้าวในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดิน ได้ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 25,687 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 24.74 ของพื้นที่ศักยภาพสูง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเมือง (5,960 ไร่) อำเภอบาเจาะ (5,916) และอำเภอเมืองนราธิวาส (4,799 ไร่)

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 50,132 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 48.29 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอดากใบ 20,637 ไร่ อำเภอเรือเสาะ 7,482 ไร่ และอำเภอบาเจาะ 5,865 ไร่

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 24,728 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 23.82 ของพื้นที่ศักยภาพเล็กน้อย กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอดากใบ 7,681 ไร่ อำเภอเรือเสาะ 5,214 ไร่ และอำเภอเมืองนราธิวาส 3,235 ไร่

(4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 3,263 ไร่

3) **พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ** คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกข้าวแต่ไม่ใช้พื้นที่ปลูกพิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับการปลูกข้าว และพื้นที่ปลูกข้าวในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง) พบว่า จังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น 127,723 ไร่ กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ โดยอำเภอที่มีพื้นที่

ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอเจาะไอร้อง 23,531 ไร่ อำเภอรະแงะ 16,167 ไร่ และ อำเภอสุไหงปาดิ 15,041 ไร่ ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 47,937 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 65.11 ของพื้นที่ ศักยภาพสูง พบมากในอำเภอสุไหงปาดิ 8,912 ไร่ อำเภอเมืองนราธิวาส 8,619 ไร่ และอำเภออิงอ 7,319 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S2) มีเนื้อที่ 79,786 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 61.41 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภอเจาะไอร้อง 16,669 ไร่ อำเภอตากใบ 14,815 ไร่ และ อำเภอรະแงะ 9,600 ไร่

ตารางที่ 5 พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของข้าวรายอำเภอ จังหวัดนราธิวาส

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				รวม
		S1	S2	S3	N	
จะแนะ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	717	1,999	439	204,573	207,728
		(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	118	934	439	53	1,544
		(16.46%)	(46.72%)	(100.00%)	(0.03%)	(0.74%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	599	1,065	-	-	1,664
		(83.54%)	(53.28%)	-	-	(0.80%)
เจาะไอร้อง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	8,559	19,443	5,720	57,269	90,991
		(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	1,697	2,774	289	-	4,760
		(19.83%)	(14.27%)	(5.05%)	-	(5.23%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	6,862	16,669	-	-	23,531
		(80.17%)	(85.73%)	-	-	(25.86%)
ตากใบ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	35,452	25,558	55,201	116,211
		-	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	20,637	7,681	721	29,039
		-	(58.21%)	(30.05%)	(1.31%)	(24.99%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	14,815	-	-	14,815
		-	(41.79%)	-	-	(12.75%)
บาเจาะ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	9,422	9,682	11,048	54,815	84,967
		(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	5,916	5,865	2,612	1,420	15,813
		(62.79%)	(60.58%)	(23.64%)	(2.59%)	(18.61%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	3,506	3,817	-	-	7,323
		(37.21%)	(39.42%)	-	-	(8.62%)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				รวม
		S1	S2	S3	N	
เมือง นราธิวาส	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	13,418 (100.00%)	5,898 (100.00%)	20,095 (100.00%)	131,254 (100.00%)	170,665 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	4,799 (35.77%)	1,631 (27.65%)	3,235 (16.10%)	324 (0.25%)	9,989 (5.85%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	8,619 (64.23%)	4,267 (72.35%)	-	-	12,886 (7.55%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	13,279 (100.00%)	10,180 (100.00%)	3,315 (100.00%)	56,288 (100.00%)	83,062 (100.00%)
ยี่งอ	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	5,960 (44.88%)	2,736 (26.88%)	770 (23.23%)	47 (0.08%)	9,513 (11.45%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	7,319 (55.12%)	7,444 (73.12%)	-	-	14,763 (17.77%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	9,921 (100.00%)	14,619 (100.00%)	1,988 (100.00%)	184,734 (100.00%)	211,262 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	3,354 (33.81%)	5,019 (34.33%)	1,988 (100.00%)	51 (0.03%)	10,412 (4.93%)
ระแงะ	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	6,567 (66.19%)	9,600 (65.67%)	-	-	16,167 (7.65%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	1,368 (100.00%)	13,615 (100.00%)	5,214 (100.00%)	189,356 (100.00%)	209,553 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	1,049 (76.68%)	7,482 (54.95%)	5,214 (100.00%)	290 (0.15%)	14,035 (6.70%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	319 (23.32%)	6,133 (45.05%)	-	-	6,452 (3.08%)
รือเสาะ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	5,481 (100.00%)	3,783 (100.00%)	619 (100.00%)	123,564 (100.00%)	133,447 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	626 (11.42%)	772 (20.41%)	619 (100.00%)	139 (0.11%)	2,156 (1.62%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	4,855 (88.58%)	3,011 (79.59%)	-	-	7,866 (5.89%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	5,481 (100.00%)	3,783 (100.00%)	619 (100.00%)	123,564 (100.00%)	133,447 (100.00%)
แว้ง	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	626 (11.42%)	772 (20.41%)	619 (100.00%)	139 (0.11%)	2,156 (1.62%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	4,855 (88.58%)	3,011 (79.59%)	-	-	7,866 (5.89%)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
ศรีสาคร	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	1,071 (100.00%)	1,863 (100.00%)	849 (100.00%)	179,824 (100.00%)	183,607 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	692 (64.61%)	695 (37.31%)	849 (100.00%)	195 (0.11%)	2,431 (1.32%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	379 (35.39%)	1,168 (62.69%)	-	-	1,547 (0.84%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	26 (100.00%)	193,351 (100.00%)	193,377 (100.00%)
สุคริริน	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	26 (100.00%)	15 (0.01%)	41 (0.02%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	6,756 (100.00%)	9,637 (100.00%)	28,078 (100.00%)	44,471 (100.00%)
สุโขทัย	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	1,088 (16.10%)	582 (6.04%)	8 (0.03%)	1,678 (3.77%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	5,668 (83.90%)	-	-	5,668 (12.75%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	10,388 (100.00%)	6,628 (100.00%)	3,902 (100.00%)	107,630 (100.00%)	128,548 (100.00%)
สุโขทัย	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	1,476 (14.21%)	499 (7.53%)	424 (10.87%)	-	2,399 (1.87%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	8,912 (85.79%)	6,129 (92.47%)	-	-	15,041 (11.7%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	73,624 (100.00%)	129,918 (100.00%)	88,410 (100.00%)	1,565,937 (100.00%)	1,857,889 (100.00%)
รวมทั้งจังหวัด	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	25,687 (34.89%)	50,132 (38.59%)	24,728 (27.97%)	3,263 (0.21%)	103,810 (5.59%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	47,937 (65.11%)	79,786 (61.41%)	-	-	127,723 (6.87%)

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืชตรงตามศักยภาพของดิน การลงทุนต่ำก็สามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่า พื้นที่ที่ควรพิจารณาให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกข้าว คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกยางพารา (S3) 49,906 ไร่ ปาล์มน้ำมัน (S3) 597 ไร่ แต่เนื่องจากนโยบายของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการข้าวต้องการรักษาคุณภาพผลผลิตข้าว ดังนั้น จึงควรพิจารณาปลูกพืชเศรษฐกิจชนิดอื่นที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตข้าว

อำเภอ	ยางพารา (ไร่)			ปาล์มน้ำมัน (ไร่)		
	S3	N	รวม	S3	N	รวม
เจาะไอร้อง	12,847	-	12,847	580	-	580
สุโขทัย	8,350	-	8,350	17	-	17
เมืองนราธิวาส	7,460	-	7,460	-	-	-
ระแงะ	5,855	-	5,855	-	-	-
สุโขทัย-ลก	3,240	-	3,240	-	-	-
ตากใบ	3,232	-	3,232	-	-	-
ยี่งอ	3,196	-	3,196	-	-	-
บาเจาะ	2,984	-	2,984	-	-	-
แว้ง	2,226	-	2,226	-	-	-
จะแนะ	229	-	229	-	-	-
รือเสาะ	187	-	187	-	-	-
ศรีสาคร	100	-	100	-	-	-
สุคีริน	-	-	-	-	-	-
รวม	49,906	-	49,906	597	-	597

4) แนวทางการจัดการ

(1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S1 หรือ S2) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกข้าวต่อไปเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกข้าวในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น เกษตรอินทรีย์ ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกข้าวในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S1) คือ พื้นที่ปลูกข้าวในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกข้าว ซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกข้าวที่สำคัญของจังหวัด โดยกระจายอยู่อำเภอเมืองนราธิวาส อำเภอเมือง อำเภอปาเยะ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกข้าวในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) คือ พื้นที่ปลูกข้าวในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกข้าวเช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรดเป็นด่าง ความชื้น โดยกระจายอยู่ในอำเภอตากใบ อำเภอเจาะไอร้อง อำเภอระแงะ เป็นต้น

(2) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เช่น เปลี่ยนชนิดพืชที่มีความเหมาะสมกว่าการปลูกข้าว มีต้นทุนที่ต่ำ และให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า เป็นต้น แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย

2.3 ปาล์มน้ำมัน

ปาล์มน้ำมันเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของนราธิวาสในลำดับที่ 3 จากฐานข้อมูลในแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ (ตารางที่ 7 และภาพที่ 10 - 11)

1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 639,878 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 34.42 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอหรือเสาะ 129,095 ไร่ อำเภอระแงะ 115,837 ไร่ และอำเภอสุโหงปาตี 92,586 ไร่

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 529,360 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 28.48 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอแว้ง 69,800 ไร่ อำเภอตากใบ 69,074 ไร่ และอำเภอเมืองนราธิวาส 62,277 ไร่

ระดับที่ 3 พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 175,406 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.44 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเมืองนราธิวาส 33,761 ไร่ อำเภอตากใบ 26,812 ไร่ และอำเภอจะแนะ 23,847 ไร่

ระดับที่ 4 พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 514,210 ไร่

2) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดินได้ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 4,345 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.12 ของพื้นที่ศักยภาพสูง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเมือง 1,246 ไร่ อำเภอสุโหงปาตี 596 ไร่ และอำเภอระแงะ 583 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 14,047 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 29.48 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอตากใบ 4,515 ไร่ อำเภอเจาะไอร้อง 2,283 ไร่ และอำเภอเมืองนราธิวาส 1,498 ไร่

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 6,285 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 48.21 ของพื้นที่ ศักยภาพเล็กน้อย กระจายตัวอยู่ในอำเภอเมืองนราธิวาส 2,625 ไร่ อำเภอบาเจาะ 1,439 ไร่ และ อำเภอตากใบ 1,367 ไร่

(4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 22,973 ไร่

3) **พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ** คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกปาล์มน้ำมันแต่ไม่ใช้พื้นที่ปลูก พิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมันและพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในชั้น ความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง) พบว่า จังหวัดนราธิวาส มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความ เหมาะสมสูง (S1) และความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น 1,150,846 ไร่ กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ โดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอระแงะ 163,757 ไร่ อำเภอรือเสาะ 163,624 ไร่ อำเภอแว้ง 124,901 ไร่ และอำเภอศรีสาคร 108,718 ไร่ ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 635,533 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 99.32 ของพื้นที่ ศักยภาพสูง พบมากในอำเภอรือเสาะ 128,795 ไร่ อำเภอระแงะ 115,254 ไร่ อำเภอสุโหงปาดี 91,990 ไร่ และอำเภออื่นอีก 56,677 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S2) มีเนื้อที่ 515,313 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 97.35 พื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภออำเภอแว้ง 69,079 ไร่ อำเภอตากใบ 64,559 ไร่ อำเภอเมืองนราธิวาส 60,779 ไร่ และอำเภอศรีสาคร 52,481 ไร่

ตารางที่ 7 พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของปาล์มน้ำมันรายอำเภอ จังหวัดนราธิวาส

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
จะแนะ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	15,313 (100.00%)	48,866 (100.00%)	23,847 (100.00%)	119,703 (100.00%)	207,729 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	63 (0.41%)	674 (1.38%)	32 (0.13%)	204 (0.17%)	973 (0.47%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	15,250 (99.59%)	48,192 (98.62%)	-	-	63,442 (30.54%)
เจาะไอร้อง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	46,562 (100.00%)	27,180 (100.00%)	2,882 (100.00%)	14,368 (100.00%)	90,992 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	521 (1.12%)	2,283 (8.40%)	578 (20.06%)	4,942 (34.40%)	8,324 (9.15%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	46,041 (99.88%)	24,897 (91.60%)	-	-	70,938 (77.96%)

ตารางที่ 7 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
ตากใบ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	972 (100.00%)	69,074 (100.00%)	26,812 (100.00%)	20,045 (100.00%)	116,903 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	14 (1.44%)	4,515 (6.54%)	1,367 (5.10%)	1,423 (7.10%)	7,319 (6.26%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	958 (98.56%)	64,559 (93.46%)	-	-	65,517 (56.04%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	29,929 (100.00%)	24,265 (100.00%)	19,525 (100.00%)	11,253 (100.00%)	84,972 (100.00%)
บาเจาะ	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	115 (0.38%)	1,212 (4.99%)	1,439 (7.37%)	900 (8.00%)	3,666 (4.31%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	29,814 (99.62%)	23,053 (95.01%)	-	-	52,867 (62.22%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	26,068 (100.00%)	62,277 (100.00%)	33,761 (100.00%)	48,721 (100.00%)	170,827 (100.00%)
เมืองนราธิวาส	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	129 (0.49%)	1,498 (2.41%)	2,625 (7.78%)	11,010 (22.60%)	15,262 (8.93%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	25,939 (99.51%)	60,779 (97.59%)	-	-	86,718 (50.76%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	57,923 (100.00%)	10,449 (100.00%)	3,831 (100.00%)	10,859 (100.00%)	83,062 (100.00%)
ยี่งอ	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	1,246 (2.15%)	636 (6.09%)	96 (2.51%)	1,385 (12.75%)	3,363 (4.05%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	56,677 (97.85%)	9,813 (93.91%)	-	-	66,490 (80.05%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	115,837 (100.00%)	48,615 (100.00%)	15,603 (100.00%)	31,186 (100.00%)	211,241 (100.00%)
ระแงะ	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	583 (0.50%)	112 (0.23%)	15 (0.10%)	-	710 (0.34%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	115,254 (99.50%)	48,503 (99.77%)	-	-	163,757 (77.52%)

ตารางที่ 7 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				รวม
		S1	S2	S3	N	
ร้อยเอกราช	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	129,095 (100.00%)	34,862 (100.00%)	8,819 (100.00%)	36,789 (100.00%)	209,565 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	300 (0.23%)	33 (0.09%)	-	1 (0.003%)	334 (0.16%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	128,795 (99.77%)	34,829 (99.91%)	-	-	163,624 (78.08%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	56,253 (100.00%)	69,800 (100.00%)	3,238 (100.00%)	4,258 (100.00%)	133,549 (100.00%)
เวียง	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	431 (0.77%)	721 (1.03%)	1 (0.03%)	-	1,153 (0.86%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	55,822 (99.23%)	69,079 (98.97%)	-	-	124,901 (93.52%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	56,300 (100.00%)	52,536 (100.00%)	15,631 (100.00%)	59,147 (100.00%)	183,614 (100.00%)
ศรีสาคร	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	63 (0.11%)	55 (0.10%)	2 (0.01%)	5 (0.01%)	125 (0.07%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	56,237 (99.89%)	52,481 (99.90%)	-	-	108,718 (59.21%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	6,256 (100.00%)	39,130 (100.00%)	18,747 (100.00%)	129,244 (100.00%)	193,377 (100.00%)
สุคิริน	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	85 (1.36%)	359 (0.92%)	114 (0.61%)	170 (0.13%)	728 (0.38%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	6,171 (98.64%)	38,771 (99.08%)	-	-	44,942 (23.24%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	6,784 (100.00%)	27,078 (100.00%)	- (100.00%)	10,752 (100.00%)	44,614 (100.00%)
สุโขทัย	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	199 (2.93%)	898 (3.32%)	-	143 (1.33%)	1,240 (2.78%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	6,585 (97.07%)	26,180 (96.68%)	-	-	32,765 (73.44%)

ตารางที่ 7 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				รวม
		S1	S2	S3	N	
สุโขทัย	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	92,586 (100.00%)	15,228 (100.00%)	2,710 (100.00%)	17,885 (100.00%)	128,409 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	596 (0.64%)	1,051 (6.9%)	16 (0.59%)	2,790 (15.6%)	4,453 (3.47%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	91,990 (99.36%)	14,177 (93.10%)	-	-	106,167 (82.68%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	639,878 (100.00%)	529,360 (100.00%)	175,406 (100.00%)	514,210 (100.00%)	1,858,854 (100.00%)
รวมทั้งจังหวัด	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	4,345 (0.68%)	14,047 (2.65%)	6,285 (3.58%)	22,973 (4.47%)	47,650 (2.56%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	635,533 (99.32%)	515,313 (97.35%)	-	-	1,150,846 (61.91%)

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืชตรงตามศักยภาพของดิน การลงทุนต่ำก็สามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่า พื้นที่ที่ควรพิจารณาให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกปาล์มน้ำมัน คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกยางพารา (S3) 86,318 ไร่ และพื้นที่ปลูกข้าว (S3+N) 25,121 ไร่ (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 พื้นที่ศักยภาพในการขยายการปลูกปาล์มน้ำมัน

อำเภอ	ยางพารา (ไร่)			ข้าว (ไร่)		
	S3	N	รวม	S3	N	รวม
เจาะไอร้อง	14,219	-	14,219	290	-	290
สุไหงปาตี	10,428	-	10,428	426	-	426
เมืองนราธิวาส	10,001	-	10,001	3,249	28	716
จะแนะ	9,883	-	9,883	441	38	479
สุไหงโก-ลก	9,060	-	9,060	584	-	584
ระแงะ	7,012	-	7,012	1,997	36	1,063
ตากใบ	6,616	-	6,616	7,364	-	7,364
สุคีริน	5,858	-	5,858	26	14	40
แว้ง	5,097	-	5,097	622	139	7,404
บาเจาะ	4,312	-	4,312	2,621	9	2,630
ยี่งอ	3,543	-	3,543	773	-	773
รือเสาะ	188	-	188	5,237	216	3,403
ศรีสาคร	101	-	101	852	159	1,011
รวม	86,318	-	86,318	24,482	639	25,121

4) แนวทางการจัดการ

(1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S1 หรือ S2) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกปาล์มน้ำมันต่อไปเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิต และได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S1) คือพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกปาล์มน้ำมันซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกปาล์มน้ำมันที่สำคัญของจังหวัด โดยกระจายอยู่ในอำเภอหรือเสาะ อำเภอระแงะ อำเภอเมืองสุไหงปาตี เป็นต้น

พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) คือพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกปาล์มน้ำมัน เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรดเป็นด่าง ความชื้น โดยกระจายอยู่ในอำเภอแว้ง อำเภอตากใบ อำเภอเมืองนราธิวาส เป็นต้น

(2) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เช่น เปลี่ยนชนิดพืชที่มีความเหมาะสมกว่าการปลูกปาล์มน้ำมันมีต้นทุนที่ต่ำ และให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า เป็นต้น แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย

2.4 มะพร้าว

มะพร้าวพืชเศรษฐกิจหลักของนราธิวาสในลำดับที่ 4 จากฐานข้อมูลในแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ (ตารางที่ 9 และภาพที่ 12 - 13)

1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกมะพร้าว

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 149,087 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.02 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเมืองนราธิวาส 28,712 ไร่ อำเภอระแงะ 22,113 ไร่ และอำเภอศรีสาคร 17,408 ไร่

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 755,261 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 40.63 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอศรีสาคร 131,567 ไร่ อำเภอระแงะ 116,752 ไร่ และอำเภอศรีสาคร 100,650 ไร่

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 145,663 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.84 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอจะแนะ 34,270 ไร่ อำเภอสุคิริน 30,080 ไร่ และอำเภอศรีสาคร 15,631 ไร่

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 808,833 ไร่

2) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกมะพร้าวในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดิน ได้ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 701 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.16 ของพื้นที่ศักยภาพสูง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอบาเจาะ 176 ไร่ อำเภอเมืองนราธิวาส 102 ไร่ และอำเภอระแงะ 99 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 10,957 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 79.42 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอตากใบ 4,097 ไร่ อำเภอเมืองนราธิวาส 2,593 ไร่ และอำเภอบาเจาะ 2,209 ไร่

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 7,518 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 33.91 ของพื้นที่ศักยภาพเล็กน้อย กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอตากใบ 4,195 ไร่ อำเภอเมืองนราธิวาส 2,668 ไร่ และอำเภอบาเจาะ 636 ไร่

(4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 2,993 ไร่

3) **พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ** คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกมะพร้าวแต่ไม่ใช้พื้นที่ปลูกพิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับการปลูกมะพร้าว และพื้นที่ปลูกมะพร้าวในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง) พบว่า จังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น 892,690 ไร่ กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ โดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอศรีสาคร 148,367 ไร่ รองลงมา ได้แก่ อำเภอระแงะ 138,548 ไร่ อำเภอแว้ง 113,454 ไร่ และอำเภอศรีสาคร 105,778 ไร่ ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคองเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 148,386 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 99.53 ของพื้นที่ ศักยภาพสูง พบมากในอำเภอเมืองนราธิวาส 28,610 ไร่ อำเภอระแงะ 22,013 ไร่ อำเภอศรีสาคร 17,313 ไร่ และอำเภอจะแนะ 17,277 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคองเหลือ (S2) มีเนื้อที่ 744,304 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 98.55 ของพื้นที่ ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภอศรีสาคร 131,054 ไร่ อำเภอระแงะ 116,534 ไร่ อำเภอศรีสาคร 100,540 ไร่ และอำเภอแว้ง 97,249 ไร่

ตารางที่ 9 พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คองเหลือของมะพร้าวรายอำเภอ จังหวัดนราธิวาส

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
จะแนะ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	17,345 (100.00%)	32,296 (100.00%)	34,270 (100.00%)	123,817 (100.00%)	207,728 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	68 (0.39%)	101 (0.31%)	10 (0.03%)	-	179 (0.09%)
	พื้นที่มีศักยภาพคองเหลือ	17,277 (99.61%)	32,195 (99.69%)	-	-	49,472 (23.82%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	3,598 (100.00%)	37,769 (100.00%)	1,732 (100.00%)	47,841 (100.00%)	90,940 (100.00%)
เจาะไอร้อง	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	38 (1.06%)	116 (0.31%)	-	92 (0.19%)	246 (0.27%)
	พื้นที่มีศักยภาพคองเหลือ	3,560 (98.94%)	37,653 (99.69%)	-	-	41,213 (45.32%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	2,618 (100.00%)	23,618 (100.00%)	10,415 (100.00%)	80,270 (100.00%)	116,921 (100.00%)
ตากใบ	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	10 (0.38%)	4,097 (17.35%)	4,195 (40.28%)	1,041 (1.30%)	9,343 (7.99%)
	พื้นที่มีศักยภาพคองเหลือ	2,608 (99.62%)	19,521 (82.65%)	-	-	22,129 (18.93%)

ตารางที่ 9 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
บาเจาะ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	8,265 (100.00%)	26,850 (100.00%)	10,318 (100.00%)	39,445 (100.00%)	84,878 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	176 (2.13%)	2,209 (8.23%)	636 (6.16%)	656 (1.66%)	3,677 (4.33%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	8,089 (97.87%)	24,641 (91.77%)	-	-	32,730 (38.56%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	28,712 (100.00%)	35,486 (100.00%)	15,387 (100.00%)	91,219 (100.00%)	170,804 (100.00%)
เมืองนราธิวาส	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	102 (0.36%)	2,593 (7.31%)	2,668 (17.34%)	827 (0.91%)	6,190 (3.62%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	28,610 (99.64%)	32,893 (92.69%)	-	-	61,503 (36.01%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	2,845 (100.00%)	38,674 (100.00%)	1,471 (100.00%)	40,043 (100.00%)	83,033 (100.00%)
ยี่งอ	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	-	767 (1.98%)	6 (0.41%)	91 (0.23%)	864 (1.04%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	2,845 (100.00%)	37,907 (98.02%)	-	-	40,752 (49.08%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	22,113 (100.00%)	116,752 (100.00%)	8,326 (100.00%)	64,080 (100.00%)	211,271 (100.00%)
ระแงะ	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	99 (0.45%)	218 (0.19%)	-	13 (0.02%)	330 (0.16%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	22,014 (99.55%)	116,534 (99.81%)	-	-	138,548 (65.58%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	17,408 (100.00%)	131,567 (100.00%)	8,819 (100.00%)	51,772 (100.00%)	209,566 (100.00%)
รือเสาะ	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	95 (0.55%)	513 (0.39%)	-	204 (0.39%)	812 (0.39%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	17,313 (99.45%)	131,054 (99.61%)	-	-	148,367 (70.80%)

ตารางที่ 9 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ขึ้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
แวง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	16,205 (100.00%)	97,265 (100.00%)	6,557 (100.00%)	13,522 (100.00%)	133,549 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	15 (0.02%)	-	8 (0.06%)	23 (0.02%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	16,205 (100.00%)	97,250 (99.98%)	-	-	113,455 (84.95%)
ศรีสาคร	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	5,252 (100.00%)	100,650 (100.00%)	15,631 (100.00%)	62,081 (100.00%)	183,614 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	14 (0.27%)	109 (0.11%)	-	-	123 (0.07%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	5,238 (99.73%)	100,541 (99.89%)	-	-	105,779 (57.61%)
สุคิริน	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	11,106 (100.00%)	22,947 (100.00%)	30,080 (100.00%)	129,244 (100.00%)	193,377 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	94 (0.85%)	28 (0.12%)	3 (0.01%)	-	125 (0.06%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	11,012 (99.15%)	22,919 (99.88%)	-	-	33,931 (17.55%)
สุโขทัย	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	10,370 (100.00%)	7,192 (100.00%)	-	27,053 (100.00%)	44,615 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	5 (0.05%)	-	-	15 (0.06%)	20 (0.04%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	10,365 (99.95%)	7,192 (100.00%)	-	-	17,557 (39.35%)
สุโขทัย	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	3,250 (100.00%)	84,195 (100.00%)	2,657 (100.00%)	38,446 (100.00%)	128,548 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	191 (0.23%)	-	46 (0.12%)	237 (0.18%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	3,250 (100.00%)	84,004 (99.77%)	-	-	87,254 (67.88%)
รวมทั้งจังหวัด	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	149,087 (100.00%)	755,261 (100.00%)	145,663 (100.00%)	808,833 (100.00%)	1,858,844 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	701 (0.47%)	10,957 (1.45%)	7,518 (5.16%)	2,993 (0.37%)	22,169 (1.19%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	148,386 (99.53%)	744,304 (98.55%)	-	-	892,690 (48.02%)

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืชตรงตามศักยภาพของดิน การลงทุนต่ำก็สามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่าพื้นที่ที่ควรพิจารณาให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกมะพร้าว คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกข้าว (S3+N) 14,694 ไร่ (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตมะพร้าว

อำเภอ	ข้าว (ไร่)		
	S3	N	รวม
แวง	622	139	761
ระแงะ	1,997	32	2,029
สุโขทัย	359	-	359
เจาะไอร้อง	239	-	239
จะนะ	441	37	478
สุคิริน	25	10	35
เมืองนราธิวาส	508	109	617
ยี่งอ	772	-	772
ตากใบ	558	376	934
บาเจาะ	1,875	123	1,998
สุโขทัย-ลก	8	-	8
รือเสาะ	5,237	216	5,453
ศรีสาคร	852	159	1,011
รวม	13,493	1,201	14,694

4) แนวทางการจัดการ

(1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S1หรือ S2) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกมะพร้าวต่อไปเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกมะพร้าวในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น เกษตรอินทรีย์ ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกมะพร้าวในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S1) คือ พื้นที่ปลูกมะพร้าวในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกมะพร้าวซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกมะพร้าวที่สำคัญของจังหวัด โดยกระจายอยู่ในอำเภอบาเจาะ อำเภอนราธิวาส อำเภอระแงะ และอำเภอรีโอเสาะ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกมะพร้าวในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) คือ พื้นที่ปลูกมะพร้าวในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกมะพร้าว เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรดเป็นด่าง และแหล่งน้ำ โดยกระจายอยู่ในอำเภอดากใบ อำเภอเมืองนราธิวาส อำเภอบาเจาะ และอำเภอยี่งอ เป็นต้น

(2) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เช่น เปลี่ยนชนิดพืชที่มีความเหมาะสมกว่าการปลูกมะพร้าวมีต้นทุนที่ต่ำ และให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า เป็นต้น แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย

3. พืชเศรษฐกิจอนาคตไกลของจังหวัด

3.1 ลองกองต้นหยงมัส เป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI : Geographical Indication) ที่ขึ้นทะเบียนกับกรมทรัพย์สินทางปัญญา เป็นลองกองพันธุ์พื้นเมือง ผลอ่อนเปลือกจะเป็นสีเขียว เมื่อสุกผิวเปลือกจะเป็นสีเหลือง เปลือกจะไม่มียาง เปลือกอ่อนออกจากเนื้อได้ง่าย รูปทรงเหมือนหยดน้ำ เนื้อใสหอมหวาน มีเมล็ดน้อยหรือไม่มีเลย พันธุ์ที่รู้จักกันมาก คือ ลองกองบ้านซีโป อำเภอระแงะ เป็นพันธุ์ไม้ชนิดเดียวกับกลางสาต มีเปลือกหนาและไม่มียางเหมือนกลางสาต มีเนื้อน้อยกว่า แต่มีรสหวานกว่า อีกพันธุ์หนึ่งที่รสชาติดี คือ ลองกองต้นหยงมัส ซึ่งเป็นลองกองซีโปที่นำมาปลูกที่บ้านต้นหยงมัส ออกผลกลางเดือนสิงหาคมถึงเดือนกันยายน เนื่องจากสภาพภูมิประเทศที่เหมาะสมแก่การปลูกและลองกองเป็นผลไม้ที่นิยมทั้งในไทยและต่างประเทศมีตลาดรองรับจำนวนมาก

3.2 ทุเรียนฮาลา-บาลา เป็นพันธุ์ทุเรียนหอมทอง จากป่าฮาลาบาลา เนื้อกรอบนอกนุ่มใน รสชาติที่โดดเด่น หอมนุ่มมาก มีกลิ่นอ่อน ๆ เหมือนดอกไม้ หวานน้อย กำลังดี

3.3 กาแฟสายพันธุ์โรบัสต้า กาแฟสายพันธุ์โรบัสต้า เป็นพืชเศรษฐกิจ สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรในพื้นที่ชายแดนใต้ ด้วยจุดเด่นของเมล็ดกาแฟโรบัสต้าที่ปลูกในพื้นที่จังหวัดนราธิวาสจะมีความหวานและความเข้มข้นในระดับที่สูงกว่าและเหมาะสมกว่าเมื่อเทียบกับกาแฟชนิดอื่น โดยเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดนราธิวาสหันมาปลูกพืชแซมสวนผลไม้เพื่อสร้างรายได้เสริมและใช้ประโยชน์จากดินอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งที่บ้านต้นหยง ตำบลบาตง อำเภอรีโอเสาะ จังหวัดนราธิวาส โดยจังหวัดส่งเสริมสนับสนุนการปลูกกาแฟแซมสวนยางพารา สวนลองกอง จังหวัดนราธิวาสมีศูนย์เรียนรู้ในเรื่องการปลูกกาแฟ ทางศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ร่วมกับบอเมซอน ส่งเสริมการผลิตกาแฟตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส มีพื้นที่ปลูกในอำเภอรีโอเสาะ อำเภอยี่งอ อำเภอระแงะ ส่วนในพื้นที่อำเภอรีโอเสาะ มีเกษตรกรต้นแบบในการส่งเสริมและพัฒนาปลูกกาแฟในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส

3.4 มะพร้าว เป็นมะพร้าวเป็นมะพร้าวพันธุ์ไทยต้นสูง พันธุ์ลูกผสม มะพร้าว จังหวัดนราธิวาสเป็นแหล่งปลูกมะพร้าวที่สำคัญแห่งหนึ่งของภาคใต้ เพื่อป้องกันผลผลิตเข้าสู่โรงงานแปรรูปกะทิสำเร็จรูป มะพร้าวจึงเป็นพืชเศรษฐกิจที่ทำเงินเข้าจังหวัดในอนาคต โดยภาครัฐควรสนับสนุนการปลูกมะพร้าวสายพันธุ์ดีแก่เกษตรกร เมื่อพิจารณาจากพื้นที่ในการส่งเสริมการปลูกมะพร้าวควรส่งเสริมเฉพาะในพื้นที่เหมาะสมสูง (S1) เหมาะสมปานกลาง (S2)

3.5 พืชสมุนไพร ด้วยนโยบายของรัฐบาลที่ให้การสนับสนุนแนวคิด BCG (Bio-Circular-Green Economy) หรือ เศรษฐกิจชีวภาพ ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ พืชสมุนไพรเป็นเรื่องหนึ่งที่น่าสนใจ เนื่องจากเป็นแหล่งของสารสำคัญที่นำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เช่น การแพทย์ ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และเครื่องสำอาง จึงสนับสนุนให้พืชสมุนไพรเป็นพืชทางเลือกในปี 2564 โดยดำเนินการภายใต้ตลาดนำการผลิต และหากทิศทางการขยายตัวของตลาดสมุนไพรขยายตัวเพิ่มมากขึ้นจะช่วยให้เกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร มีรายได้และความมั่นคงในการดำรงชีพ จากฐานข้อมูล Agri-Map Online จังหวัดนราธิวาส มีพื้นที่ศักยภาพที่สามารถส่งเสริมให้ปลูกพืชสมุนไพรได้หลายชนิด เช่น กระชายดำ ขมิ้นชัน บัวบก ไพล เป็นต้น

กระชายดำ เป็นไม้ล้มลุกมีอายุหลายปี มีเหง้าอยู่ใต้ดินเจริญเติบโตและลงหัวได้ดีในดินร่วนทราย มีการระบายน้ำดีไม่ชอบน้ำขัง ไม่ชอบแดดจัด ชอบแดดร่มรำไร เกษตรกรจึงนิยมปลูกกระชายดำระหว่างแถวไม้ยืนต้นอายุเก็บเกี่ยวของกระชายดำ ประมาณ 8-9 เดือน 1 ไร่ จะได้ผลผลิตประมาณ 1,000-2,000 กิโลกรัม โดยพื้นที่จังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ศักยภาพในการปลูกกระชายดำที่ระดับความเหมาะสมสูง (S1) ประมาณ 145,060 ไร่

ขมิ้นชัน เป็นพืชปลูกง่าย ชอบแสงแดดจัด และมีความชื้นสูง ชอบดินร่วนซุย มีการระบายน้ำดี ไม่ชอบน้ำขัง เกษตรกรสามารถปลูกขมิ้นชันแซมในสวนไม้ผล ไม้ยืนต้น เป็นการใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์ และมีรายได้ระหว่างรอการเติบโตของไม้ผล ไม้ยืนต้น โดยพื้นที่จังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ศักยภาพในการปลูกขมิ้นชันที่ระดับความเหมาะสมสูง (S1) ประมาณ 145,060 ไร่

บัวบก ขยายพันธุ์ได้โดยใช้เมล็ด และใช้ลำต้นหรือที่เรียกว่าไหล บัวบกสามารถขึ้นได้ดีทั้งในที่ร่ม และที่โล่งแจ้ง เจริญเติบโตได้ดีในดินที่มีความอุดมสมบูรณ์และมีความชื้นในดินพอเหมาะ ในกรณีที่ต้องการปรับปรุงดินควรใส่ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยคอก ดูแลง่าย สามารถปลูกแซมระหว่างแปลงพืชหลักได้ โดยพื้นที่จังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ศักยภาพในการปลูกไหลที่ระดับความเหมาะสมสูง (S1) ประมาณ 9,642 ไร่

ไพล เป็นไม้ล้มลุก มีลำต้นใต้ดินเรียกว่าเหง้า มีสีเหลือง เจริญเติบโตในดินเหนียวปนทราย และดินร่วนซุย มีการระบายน้ำดี หลีกเลี่ยงดินลูกรัง และพื้นที่น้ำขัง ปลูกได้ทั้งที่แจ้งและที่ร่มรำไรปลูกง่าย ดูแลง่าย สามารถปลูกแซมระหว่างแปลงพืชหลักได้ โดยพื้นที่จังหวัดนราธิวาส มีพื้นที่ศักยภาพในการปลูกไพลที่ระดับความเหมาะสมสูง (S1) ประมาณ 128,655 ไร่

4. แนวทางการส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจ

4.1 ยางพารา

1) **พื้นที่ปลูกยางพาราที่มีความเหมาะสมสูง (S1)** และปัจจุบันยังปลูกยางพาราอยู่ มีเนื้อที่ 265,684 ไร่ มีพื้นที่ปลูกในเขตอำเภอหรือเสาะ อำเภอสรีสาคร อำเภอระแงะ ตามลำดับ ตามมาตรการยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) เน้นให้มีการเพิ่มผลผลิตยางพาราต่อไร่ต่อปี จากปกติเฉลี่ยอยู่ที่ 224 กิโลกรัมต่อไร่ เป็น 360 กิโลกรัมต่อไร่ ภายในปี 2579 นั้น ควรมีการจัดการที่เหมาะสมในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ การคัดเลือกพันธุ์ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และต้านทานโรค การปรับปรุงบำรุงดิน การใส่ปุ๋ยที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ การปลูกพืชแซมและพืชคลุมดินให้เหมาะสมเพราะมีผลต่อการเจริญเติบโตของยาง การบำรุงรักษา การใส่ปุ๋ยการตัดแต่งกิ่ง และเทคนิคการกรีดยางให้มีปริมาณน้ำยางสูงมีคุณภาพและตรงตามมาตรฐาน เน้นการพัฒนาการตลาดในพื้นที่ เช่น จัดตั้งจุดรับซื้อ โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสูง ส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางในพื้นที่ที่มีความเข้มแข็ง มีการบริหารงานแบบมืออาชีพและสามารถถ่ายทอดกิจการให้กับคนรุ่นใหม่

2) **พื้นที่ปลูกยางพาราที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)** และปัจจุบันยังปลูกยางพาราอยู่ มีเนื้อที่ 355,302 ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอเวียง อำเภอระแงะ อำเภอสุไหงปาดี ตามลำดับ ควรสนับสนุนให้เพิ่มผลผลิตยางพารา โดยเน้นการจัดการที่เหมาะสมในเรื่องต่าง ๆ เช่น เดียวกันกับพื้นที่เหมาะสมสูง โดยเฉพาะการปรับปรุงบำรุงดิน เน้นการพัฒนาการตลาดในพื้นที่ เช่น จัดตั้งจุดรับซื้อ โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมปานกลางให้มากขึ้น ส่งเสริมให้มีการโค่นยางพาราที่มีอายุตั้งแต่ 25 ปี และปลูกยางพาราทดแทนในพื้นที่เดิมเช่นกันกับพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสูง พัฒนาตลาดและช่องทางจัดจำหน่ายให้มากขึ้น โดยเน้นการแปรรูปยาง หรือไม้ยางพาราเพิ่มมากขึ้น ซึ่งอาจเน้นจากชุมชนที่เข้มแข็งเป็นพื้นที่ต้นแบบ

3) **พื้นที่ปลูกยางพาราในพื้นที่ไม่มีความเหมาะสม (S3 และ N)** และปัจจุบันเกษตรกรยังคงใช้ที่ดินปลูกยางพาราอยู่ ส่งเสริมให้มีการโค่นยางพาราที่มีอายุตั้งแต่ 25 ปี และหาพืชอื่นทดแทน เช่น ไม้ผล มะพร้าว ไม้หวาน มันสำปะหลัง ยาสูบ แดงโม พืชไร่ และพืชผักต่าง ๆ ให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่เลือกปลูกพืชชนิดใหม่ที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า หรือใช้พื้นที่ผลิตพืชผัก บริโภคในครัวเรือน หรือเข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) เป็นต้น จัดหาตลาดให้กับเกษตรกรในการปลูกพืชผักทดแทน โดยอาจเริ่มจากตลาดชุมชน

4) **พื้นที่ที่มีศักยภาพหรือมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา** แต่ปัจจุบันเกษตรกรไม่ได้ใช้พื้นที่ปลูกยางพาราในพื้นที่ที่มีศักยภาพหรือมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา แต่เกษตรกรหันมาปลูกพืชอื่นทดแทน เช่น ไม้ผล ไม้ยืนต้นอื่น ๆ ควรเน้นให้เกษตรกรปลูกพืชดังกล่าวต่อไป เนื่องจากปัจจุบันตามมาตรการยุทธศาสตร์ยางพารา เน้นการลดพื้นที่การปลูกยางพาราอยู่แล้ว

4.3 ปาล์มน้ำมัน

1) **พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันที่มีความเหมาะสมสูง (S1)** และปัจจุบันยังปลูกปาล์มน้ำมันอยู่ มีเนื้อที่ 4,345 ไร่ มีพื้นที่ปลูกมากในเขตอำเภอเยื้อง อำเภอสุโหงปาตี อำเภอรະแงะ และอำเภอเจาะไอร้อง ตามลำดับ คณะอนุกรรมการพัฒนาที่ดินจังหวัดเห็นควรให้มีการเสนอแผนการใช้ที่ดินเพื่อสงวนให้เป็นพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันที่สำคัญของจังหวัด และมีการบริหารจัดการน้ำอย่างดี รวมทั้งการจัดการดิน และปุ๋ยตามมาตรฐาน ส่งเสริมให้มีการใช้ปุ๋ยให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ใช้พันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ได้รับการรับรอง สนับสนุนการรวมกลุ่มเป็นเกษตรกรแปลงใหญ่ สร้างเครือข่ายในรูปแบบของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ลานเท กับโรงงานสกัดน้ำมัน ส่งเสริมให้ความรู้เรื่องการตัดปาล์มน้ำมันที่ได้คุณภาพ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและพัฒนาให้เกษตรกรเพาะปลูกตามการปฏิบัติการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices : GAP)

2) **พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)** และปัจจุบันยังปลูกปาล์มน้ำมันอยู่ มีเนื้อที่ 14,047 ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอตากใบ อำเภอเจาะไอร้อง อำเภอเมืองนราธิวาส และอำเภอบาเจาะ ตามลำดับ ควรสนับสนุนด้านการบริหารจัดการน้ำ เช่น ชลประทาน แหล่งน้ำในไร่นา นอกเขตชลประทาน ใช้ปัจจัยการผลิตในอัตราและช่วงเวลาที่เหมาะสม สนับสนุนพันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ได้รับการรับรอง จะสร้างความมั่นใจให้กับเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน พื้นที่ในเขตนี้มีความเหมาะสมสำหรับการเกษตรแบบผสมผสานโดยเฉพาะในช่วงที่ปาล์มน้ำมันอายุน้อยยังไม่ให้ผลผลิต หรือเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นต้น และภาครัฐควรให้ความรู้ความเข้าใจกับเกษตรกรโดยแนะนำว่าไม่ควรปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่น หรือถ้าต้องการเปลี่ยนชนิดพืชควรเป็นพืชที่มีผลตอบแทนดีกว่า

3) **พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ไม่มีความเหมาะสม (S3 และ N)** และปัจจุบันเกษตรกรยังคงใช้ที่ดินปลูกปาล์มน้ำมันอยู่ ให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่ทำกินในพื้นที่นี้ โดยสนับสนุนการปรับโครงสร้างที่ดิน ปรับปรุงบำรุงดินสนับสนุนแหล่งน้ำ ให้เกษตรกรเลือกปลูกพืชชนิดใหม่ที่มีความเหมาะสมและปาล์มน้ำมันเป็นพืชยืนต้นอายุประมาณ 20-25 ปี การปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่นจึงเป็นเรื่องยากในกรณีที่ปาล์มน้ำมันหมดอายุ ลงทุนน้อยกว่าและให้ผลตอบแทนที่ดี ส่งเสริมสินค้าเกษตรชนิดอื่น ๆ ที่สามารถปลูก เลี้ยง หรืออยู่ร่วมกันได้ในสวนปาล์มน้ำมัน ตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ ทั้งนี้เกษตรกรสามารถเข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) เป็นต้น

4) **พื้นที่ที่มีศักยภาพหรือมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน** แต่ปัจจุบันเกษตรกรไม่ได้ใช้พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน บริเวณพื้นที่ที่มีศักยภาพดังกล่าว โดยเกษตรกรหันมาปลูกพืชชนิดอื่นทดแทน เช่น มังคุด เงาะ ทุเรียน หรือผลไม้อื่นๆ อาจเป็นเรื่องยากที่จะหันกลับไปปลูกปาล์มน้ำมัน โดยเฉพาะ ทุเรียน ที่ปัจจุบันราคาดี แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาต้นทุนการผลิตและราคาผลผลิตร่วมด้วย

4.4 มะพร้าว

1) **พื้นที่ปลูกมะพร้าวที่มีความเหมาะสมสูง (S1)** และปัจจุบันยังปลูกมะพร้าวอยู่ มีเนื้อที่ 701 ไร่ มีพื้นที่ปลูกในเขตอำเภอบาเจาะ อำเภอเมืองนราธิวาส อำเภอระแงะ และอำเภอรือเสาะ ตามลำดับ คณะอนุกรรมการพัฒนาที่ดินจังหวัดเห็นควรให้มีการเสนอแผนการใช้ที่ดิน โดยส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกมะพร้าวพันธุ์ดีในพื้นที่เหมาะสมสูงต่อการปลูกมะพร้าว โดยสร้างทางเลือกในการพัฒนาการผลิตมะพร้าวตามความต้องการของแหล่งผลิตโดยอาจคัดเลือกพันธุ์ดีในท้องถิ่น มีการปลูกมะพร้าวทดแทนในพื้นที่สวนที่อายุมาก เพื่อสงวนให้เป็นแหล่งผลิตมะพร้าวสำคัญของจังหวัด ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ในการบริหารจัดการระบบการผลิตมะพร้าว ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมะพร้าวให้มีผลผลิตต่อพื้นที่สูง มีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภค โดยต้องรักษาระดับผลผลิตต่อไร่ไม่ต่ำกว่า 1,000 กิโลกรัมต่อไร่ มีการส่งเสริมให้ความรู้ในการพัฒนาคุณภาพสินค้าหรือเพิ่มมูลค่าสินค้า และมีการจัดการดิน ปุ๋ย พันธุ์มะพร้าวที่ทนต่อโรคแมลง โดยรวมกลุ่มเป็นเกษตรกรแปลงใหญ่ พัฒนาต่อยอดการตลาดในประเทศและต่างประเทศแบบครบวงจร มีการสนับสนุนแหล่งเงินทุนในการแปรรูป และการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices : GAP) จากหน่วยงานภาครัฐ นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเป็นฟาร์มหรือแปลงเกษตรอัจฉริยะ โดยสร้างหรือนำนวัตกรรมและวิทยาการสมัยใหม่มาใช้ในการเกษตร ใช้เทคโนโลยีเกษตรที่มีความแม่นยำ ทั้งแปลงผลิตพืช เพื่อให้ได้ผลผลิตตรงตามความต้องการ ควบคุมคุณภาพผลผลิตมะพร้าวให้คงที่ และสามารถวางแผนระบบการตลาดดีขึ้น

2) **พื้นที่ปลูกมะพร้าวที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)** และปัจจุบันยังปลูกมะพร้าวอยู่ มีเนื้อที่ 10,957 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอตากใบ อำเภอเมืองนราธิวาส อำเภอบาเจาะ และอำเภอรือเสาะ ตามลำดับ พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตในรูปแบบแปลงใหญ่ สนับสนุนการปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อพัฒนาศักยภาพของที่ดินให้มีความเหมาะสมต่อการปลูกมะพร้าวมากยิ่งขึ้น สนับสนุนมะพร้าวพันธุ์ดีที่ทนต่อโรคแมลง ให้ความรู้ในการกำจัดโรคแมลงศัตรูมะพร้าวที่เหมาะสม สนับสนุนการจัดตั้งแหล่งรับซื้อผลผลิตมะพร้าวในพื้นที่ และเชื่อมโยงการตลาด โดยมีตลาดรับซื้อผลผลิตมะพร้าวสำรอง ที่สามารถรองรับผลผลิตทางการเกษตรในช่วงที่ผลผลิตล้นตลาด หรือเกินกำลังผลิตของโรงงานแปรรูปในพื้นที่ใกล้เคียง พัฒนาสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง และเป็น Smart Farmer โดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเป็นฟาร์มหรือแปลงเกษตรอัจฉริยะ

3) **พื้นที่ปลูกมะพร้าวในพื้นที่ไม่มีความเหมาะสม (S3 และ N)** และปัจจุบันเกษตรกรยังคงใช้ที่ดินปลูกมะพร้าวอยู่ ให้ความรู้เกษตรกรในการปรับเปลี่ยนชนิดพืชให้เหมาะสมตรงตามศักยภาพของพื้นที่ โดยสนับสนุนให้เข้าร่วมโครงการต่างๆ เช่น Zoning by Agri-Map เป็นต้น พร้อมทั้งจัดระบบการผลิตและการบริหารจัดการดิน น้ำ ปุ๋ย ที่เหมาะสมสำหรับมะพร้าว การสนับสนุนแหล่งน้ำ และการส่งเสริมให้ความรู้ในการปรับปรุงบำรุงดิน และการทำเกษตรผสมผสาน

4) พื้นที่ที่มีศักยภาพหรือมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกมะพร้าว แต่ปัจจุบันเกษตรกรไม่ได้ใช้พื้นที่ในการปลูกมะพร้าว ส่วนใหญ่มีการปลูกพืชชนิดต่าง ๆ เช่น เงาะ มังคุด เป็นต้น ในกรณีที่ปลูกไม้ยืนต้นชนิดอื่น หรือมีการปลูกไม้ผลชนิดอื่น การปรับเปลี่ยนพื้นที่ดังกล่าวมาปลูกมะพร้าวเป็นเรื่องยาก เนื่องจากมะพร้าวเป็นพืชที่ใช้เวลานานกว่าจะให้ผลผลิตที่คุ้มทุน แต่หากพื้นที่ดังกล่าวมีการปลูกพืชไร่ เช่น ยาสูบ ถั่วลิสง เป็นต้น สามารถปลูกมะพร้าวในลักษณะระบบปลูกพืชผสมกับพืชไร่ชนิดดังกล่าว หรือปลูกในลักษณะเกษตรผสมผสานได้

เอกสารอ้างอิง

กรมการปกครอง. 2556. **ขอบเขตการปกครอง.** (ไฟล์ข้อมูล).

กรมการปกครอง. 2563. **ข้อมูลสถิติประชากร.** (ไฟล์ข้อมูล).

กรมชลประทาน. 2564. **พื้นที่ชลประทาน พ.ศ. 2564.** (ไฟล์ข้อมูล).

กรมทรัพยากรทางปัญญา. 2559. **ประกาศกรมทรัพยากรทางปัญญา เรื่อง การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ลองกองตันหยงมัส ทะเบียนเลขที่ สช 59100084.** 27 ธันวาคม 2559

กรมพัฒนาที่ดิน. 2561. **การใช้ที่ดินจังหวัดนราธิวาส พ.ศ. 2561.** (ไฟล์ข้อมูล).

กรมส่งเสริมการเกษตร. 2563. **ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. 2563.** (ไฟล์ข้อมูล).

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2564. **ทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร พ.ศ. 2564.** (ไฟล์ข้อมูล).

ภาคผนวก

ตารางผนวกที่ 1 ข้อมูลตำบลจำแนกรายอำเภอ จังหวัดนราธิวาส

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล
1	จะแนะ	จะแนะ
2		ช้างเผือก
3		ดุซงญอ
4		ผดุงมาตร
5	เจาะไอร้อง	จวบ
6		บูกิต
7		มะรือโบออก
8	ตากใบ	เกาะสะท้อน
9		โฆซิต
10		เจ๊ะเห
11		นานาค
12		บางขุนทอง
13		พร่อน
14		ไพรวัน
15		ศาลาใหม่
16	บาเจาะ	กาเยาะมาตี
17		บาเจาะ
18		บาเราะใต้
19		บาเราะเหนือ
20		ปะลุกาสาเมาะ
21		ลุโปะสาวอ
22	เมืองนราธิวาส	กะลุวอ
23		กะลุวอเหนือ
24		โคกเคียน
25		บางนาค
26		บางปอ
27		มะนังตายอ
28		ลำภู

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล
29	ยี่งอ	จอบาะ
30		ตะปอเยาะ
31		ยี่งอ
32		ละหาร
33		ลุโบายะ
34		ลุโบาย้อซา
35	ระแงะ	กาลิซา
36		เฉลิม
37		ตันหยงมัส
38		ตันหยงลิมอ
39		บองอ
40		บาโงสะโต
41		มะรือโบทก
42		รือเสาะ
43	บาตง	
44	รือเสาะ	
45	รือเสาะออก	
46	เรียง	
47	ลาโละ	
48	สามัคคี	
49	สาวอ	
50	สุวารี	
51	แว้ง	
52		ฆอเลาะ
53		แม่ตง
54		โละจูด
55		แว้ง
56		เอราวัณ

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล
57	ศรีสาคร	กาหลง
58		เชิงคีรี
59		ซากอ
60		ตะมะยูง
61		ศรีบรรพต
62		ศรีสาคร
63	สุคีริน	เกียร์
64		ภูเขาทอง
65		มาโมง
66		ร่มไพร
67		สุคีริน
68	สุไหงโก-ลก	ปาเสมัส
69		บูโยะ
70		มูโนะ
71		สุไหงโก-ลก
72	สุไหงปาดี้	กาวะ
73		โต๊ะเต็ง
74		ปะลูลู
75		ริโก้
76		ซากอ
77		สุไหงปาดี้
รวม	13	77

ที่มา: กรมการปกครอง, 2556

ชุดดิน	บาเจาะ	Series Bc	กลุ่มชุดดินที่ 43
สภาพพื้นที่	ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน 1-5 %		
ภูมิสัณฐาน	สันทรายชายทะเล		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนทรายทะเล		
การระบายน้ำ	ค่อนข้างมาก		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	เร็ว	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ปานกลางถึงเร็ว	
ลักษณะสมบัติของดิน	ดินทรายสีมาก ตลอดชั้นดินมีเนื้อดินเป็นทรายหรือดินทรายปนดินร่วน ดินบนมีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรด ปานกลาง (pH 5.5-6.0) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นทรายหรือทรายปนดินร่วน สีน้ำตาล น้ำตาลปนเหลืองหรือเหลืองปนแดง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.0-6.5)		
ข้อจำกัด	ดินทรายจัด ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และขาดแคลนน้ำ		
ข้อเสนอแนะ	เหมาะสมปานกลางสำหรับการปลูกมะพร้าว มะม่วงหิมพานต์ สับปะรด มีข้อจำกัดปานกลางที่มีเนื้อดินเป็นดินทรายหนามาก ไม่ค่อยเหมาะสมสำหรับการปลูกไม้ผล มีข้อจำกัดรุนแรงที่มีเนื้อดินเป็นดินทรายหนา ควรมีการปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสดหรือปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์น้ำ พด. 2 และปุ๋ยเคมี พัฒนาแหล่งน้ำ และระบบการให้น้ำในแปลงปลูกพืช เพื่อไว้ใช้ในเวลาที่พืชขาดน้ำ		

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความอืดตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
	0-25	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
							

ภาพที่ 1 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินบาเจาะ

ชุดดิน	สายบุรี	Series Bu	กลุ่มชุดดินที่ 17
สภาพพื้นที่	ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน 1-5 %		
ภูมิสัณฐาน	ตะพักลำน้ำ		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำพา		
การระบายน้ำ	ค่อนข้างเร็วถึงดีปานกลาง		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	เข้าถึงปานกลาง	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ช้ำ	
ลักษณะสมบัติของดิน	ดินทรายแป้งละเอียดลึกมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนทรายแป้ง สีน้ำตาลหรือน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH 4.5-5.5) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง สีน้ำตาล และชั้นถัดไปเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง สีเทา มีจุดประสีน้ำตาล เหลืองตลอดชั้นดิน ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมาก (pH 4.5-5.0)		
ข้อจำกัด	ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีระดับน้ำใต้ดินตื้นในฤดูฝน และขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง		
ข้อเสนอแนะ	เหมาะสมปานกลางสำหรับปลูกข้าว มีข้อจำกัดปานกลางที่ขาดแคลนน้ำ เหมาะสมปานกลางสำหรับการปลูกยางพารา ปาล์มน้ำมันและไม้ผลมีข้อจำกัดปานกลางที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็วหรือน้ำขังในฤดูฝน ปลูกข้าวควรมีการปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสดร่วมกับปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์น้ำ พด.2 เพื่อเพิ่มธาตุอาหารให้กับพืชที่ปลูก ปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้น ควรปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์น้ำ พด.2 และควรมีการทำร่องระบายน้ำเพื่อไม่ให้มีน้ำขังในฤดูฝนและลดระดับน้ำใต้ดิน พัฒนาแหล่งน้ำและระบบให้น้ำในแปลงปลูก เพื่อไว้ใช้ในเวลาที่พืชขาดน้ำ		

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอึดตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
	0-25	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ภาพที่ 2 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินสายบุรี

ชุดดิน	นราธิวาส	Series Nw	กลุ่มชุดดินที่ 58
สภาพพื้นที่	ที่ลุ่มต่ำ		
ภูมิสัณฐาน	พื้นที่พรุบริเวณที่ราบชายฝั่งทะเล		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	การสะสมและสลายตัวของเศษซากพืช (organic soil material)		
การระบายน้ำ	เลวมาก		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	เข้าถึงปานกลาง	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน	ซ้ำ
ลักษณะสมบัติของดิน	ดินตอนบนมีอินทรีย์วัตถุ (peat) ที่มีปริมาณเส้นใยไฟเบอร์มากกว่า 75% ซึ่งเรียกว่า fibric soil material และอาจพบเศษไม้ผุขนาดต่างๆ กระจายอยู่ทั่วไป ชั้นดินนี้将有ความหนามากกว่า 130 ซม. ส่วนดินชั้นล่าง อาจพบดินเลนที่เป็นตะกอนน้ำทะเลสีเทาปนน้ำเงินที่มีสารไพไรท์ (FeS_2) มากกว่า 2% หรือมีซัลเฟอร์มากกว่า 0.75% ถ้าดินบริเวณนี้ถูกระบายน้ำ ออกไปจนทำให้ดินแห้งเป็นเวลานาน ชั้นอินทรีย์วัตถุจะติดไฟง่ายและเกิดการยุบตัวทำให้ชั้นดินอินทรีย์บางลง และชั้นดินล่างที่มีสารไพไรท์มากจะถูก เติมออกซิเจนแปรสภาพเป็นกรดกำมะถัน (acid sulfate soil) ซึ่งเป็นกรด รุนแรงมาก และมีค่าปฏิกิริยาดินที่วัดได้ต่ำกว่า 4.0		
ข้อจำกัด	สภาพพื้นที่เป็นที่ลุ่มต่ำมีน้ำแช่ขังและยากต่อการจัดระบบการควบคุมน้ำ เป็นดินอินทรีย์ที่มีคุณภาพต่ำ ขาดธาตุอาหารพืชต่าง ๆ อย่างรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งธาตุ K P N Cu B และ Mo ดินเป็นกรดจัด ยากในการใช้ เครื่องมือเพื่อการเกษตรกรรม ติดไฟง่ายเมื่อดินแห้ง		
ข้อเสนอแนะ	โดยทั่ว ๆ ไป จัดเป็นดินที่มีปัญหา ไม่เหมาะในการที่จะนำมาใช้ปลูกพืช เศรษฐกิจถ้านำมาใช้อย่างไม่ถูกต้องจะส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศอย่างรุนแรง		

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์ วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความ อิ่มตัว เบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน
	0-25	สูง	สูง	ต่ำ	สูง	สูง	สูง
	25-50	สูง	สูง	ต่ำ	สูง	สูง	สูง
	50-100	สูง	สูง	ต่ำ	สูง	สูง	สูง

ภาพที่ 3 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินนราธิวาส

ชุดดิน	รือเสาะ	Series Ro	กลุ่มชุดดินที่ 32
สภาพพื้นที่	ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน 1-5 %		
ภูมิสัณฐาน	ตะพักลำน้ำ		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำพา		
การระบายน้ำ	ดี		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	เร็วถึงปานกลาง	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ปานกลาง	
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินสีมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนถึงดินร่วนปนดินเหนียว สีน้ำตาลหรือ น้ำตาลปนเหลือง ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งมีสีน้ำตาลหรือน้ำตาลปนเหลือง พบเกล็ดแร่ไม่ก่ตลอด ปฏิกริยาดิน เป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง (pH 4.5-6.0) ตลอดหน้าตัดดิน		
ข้อจำกัด	ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำและมักขาดน้ำในช่วงที่ฝนทิ้งช่วงนานๆ		
ข้อเสนอแนะ	เป็นดินที่เหมาะสมในการทำสวนผลไม้ แต่ดินมีความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ จึงจำเป็นต้องมีการใช้ปุ๋ยเคมี เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน และในบริเวณนี้เป็นแหล่งปลูกผลไม้ที่สำคัญของภาคใต้ ในบางช่วงของปีต้องมีการชลประทานเข้าช่วย ส่วนในบริเวณพื้นที่ค่อนข้างต่ำ ในปีที่มีฝนตกชุกและหนักอาจประสบปัญหาน้ำท่วมอย่างฉับพลันและอาจทำให้พืชที่ปลูกเกิดความเสียหายได้		

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความอิม ตัวเบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน
	0-25	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
	25-50	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	50-100	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

ภาพที่ 4 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินรือเสาะ

ชุดดิน	ตากใบ	Series Ta	กลุ่มชุดดินที่ 16
สภาพพื้นที่	ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน 0-1 %		
ภูมิस्थฐาน	ที่ราบชายฝั่งทะเล		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำผสมกับตะกอนทะเล พัฒนาในสภาพน้ำกร่อย		
การระบายน้ำ	เลว		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ช้า	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน	ช้า
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลึกลึกมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายแข็งหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแข็ง สีเทา น้ำตาลปนเทา ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแข็งหรือดินร่วนปนดินเหนียว สีเทา มีจุดประสีน้ำตาลตลอดชั้นดิน หรืออาจพบจุดประสีแดง และพบชั้นดินตะกอนน้ำทะเลในระดับความลึกมากกว่า 125 ซม. ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง (pH 4.5-6.0)		
ข้อจำกัด	ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ และเป็นที่ลุ่มต่ำอาจประสบกับภาวะน้ำท่วมในบางปี		
ข้อเสนอแนะ	มีการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน		

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอึดตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
	0-25	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง
	25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	50-100	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ภาพที่ 5 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินตากใบ

ตารางผนวกที่ 2 พื้นที่ชลประทานจำแนกรายอำเภอ ตำบล จังหวัดนราธิวาส

อำเภอ	เนื้อที่ (ไร่)	ตำบล	เนื้อที่ (ไร่)
เจาะไอร้อง	23,257	จวบ	7,326
		มะรือโอบอก	15,931
ตากใบ	55,075	เกาะสะท้อน	8,381
		โฆษิต	11,814
		เจ๊ะเห	4,503
		น่านาค	8,542
		บางขุนทอง	5,741
		พร่อน	8,032
		ไพรวัน	6,787
บาเจาะ	15,404	ศาลาใหม่	1,275
		กาเยาะมาตี	258
		บาเจาะ	2,889
		บาเระใต้	4,752
		บาเระเหนือ	281
เมืองนราธิวาส	52,293	ลูโยะสาวอ	7,224
		กะลุวอ	3,943
		กะลุวอเหนือ	4,363
		โคกเคียน	13,261
		บางปอ	15,170
		มะนังตายอ	5,645
		ลำภู	9,911

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

อำเภอ	พื้นที่ (ไร่)	ตำบล	พื้นที่ (ไร่)
ยี่งอ	19,004	จอบาะ	3
		ตะปอเยาะ	8,432
		ยี่งอ	645
		ลุโะบายะ	2,662
		ลุโะบือซา	7,262
ระแงะ	23,961	ตันหยงมัส	2,519
		ตันหยงลิมอ	20,403
		บองอ	1,039
สุโหงโกลก	22,039	ปาเสมัส	6,434
		บูโยะ	5,592
		มูโนะ	10,013
สุโหงปาดี	2,524	สุโหงปาดี	2,524
รวม	213,557		213,557

ที่มา: กรมชลประทาน, 2564

ตารางผนวกที่ 3 ระดับน้ำเก็บกักของอ่างเก็บน้ำในจังหวัดนราธิวาส

หน่วย: ล้าน ลบ.ม.

ลำดับ	อ่างเก็บน้ำ	ประเภทอ่าง	อำเภอ	ตำบล	ระดับน้ำต่ำสุด	ระดับน้ำเก็บกัก
1	อ่างเก็บน้ำ ไกล่บ้าน	กลาง	เมือง นราธิวาส	กะลุวอ	0.05	3.73
รวม					0.05	3.73

ที่มา: กรมชลประทาน, 2564

ตารางผนวกที่ 5 กิจกรรมการเกษตรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จังหวัดนราธิวาส

ลำดับ	กิจกรรมการเกษตร	เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ (ไร่)
1	ยางพารา	49,067	574,003
2	ปาล์มน้ำมัน	6,771	63,588
3	ข้าวนาปี	6,811	30,497
4	ลองกอง	6,261	13,164
5	ทุเรียน	3,611	12,895
6	มะพร้าว	2,168	4,888
7	มังคุด	2,581	4,429
8	เงาะ	1,784	3,288
9	ข้าวโพดหวาน	246	750
10	สละ	347	542
11	มะนาว	330	463
12	กล้วยน้ำว้า	279	458
13	ไม้ยืนต้นอื่นๆ	45	225
14	สละ	118	176
15	อ้อยเคี้ยว	88	163
16	กล้วยหอม	88	159
17	ส้มเขียวหวาน	40	128
18	แตงโมเนื้อ	32	120
19	อื่น ๆ	267	488
รวม		80,934	710,424

หมายเหตุ: ข้อมูลทะเบียนเกษตรกรปี 2563

ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร, 2563

ตารางผนวกที่ 6 ทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร จังหวัดนราธิวาส

ลำดับ	ชนิด	เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ (ไร่)	อำเภอ
1	กฤษณา	2	8	ระแงะ แวง
2	ดีปาลี	1	2	ตากใบ
3	ตะไคร้หอม	4	6	ระแงะ แวง
4	พริกไทย	3	9	เมืองนราธิวาส แวง
5	ส้มแขก	7	53	จะแนะ เมืองนราธิวาส ระแงะ สุคีริน
6	สมุนไพรอื่น ๆ	1	40	จะแนะ
รวม		18	118	

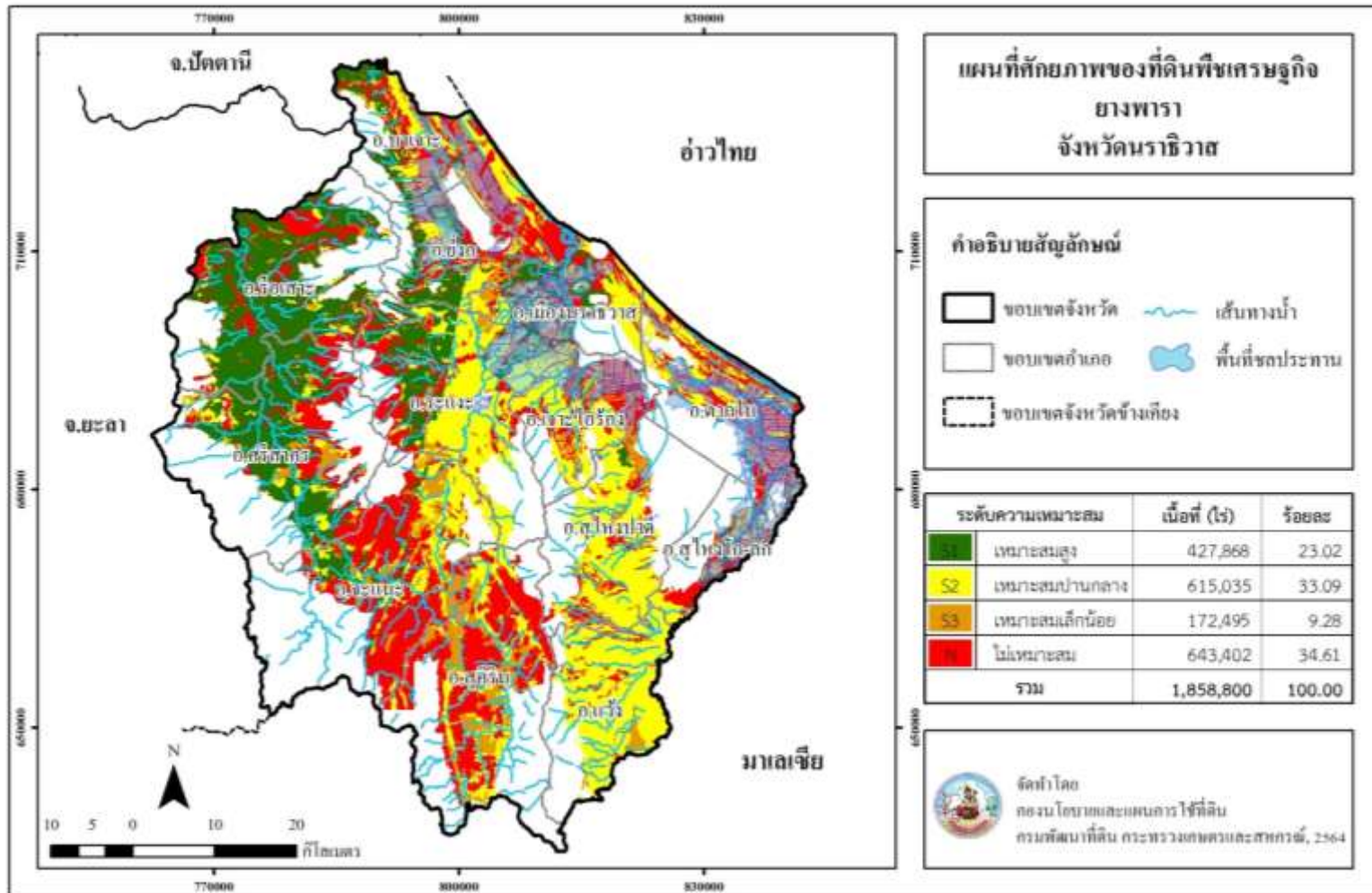
หมายเหตุ: ข้อมูล ณ วันที่ 16 สิงหาคม 2564

ที่มา: สำนักเศรษฐกิจการเกษตร, 2564

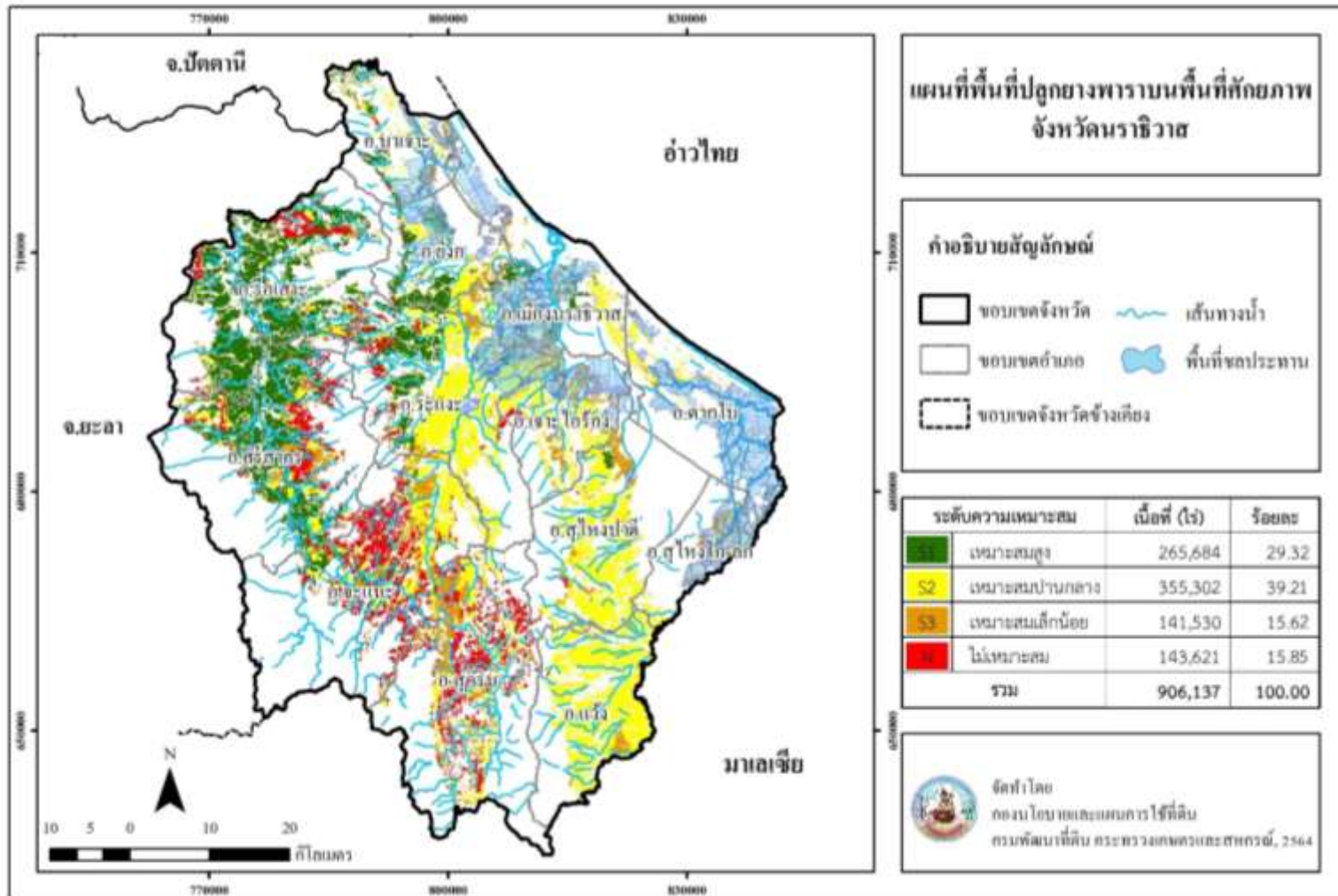
ตารางผนวกที่ 7 โรงงานและแหล่งรับซื้อสินค้าเกษตร จังหวัดนราธิวาส

โรงงานอุตสาหกรรม แหล่งรับซื้อ และสหกรณ์การเกษตร	จำนวนจุด	โรงงานด้านเกษตร	จำนวนจุด
สหกรณ์การเกษตร	1	-	-
รวม	1	รวม	-

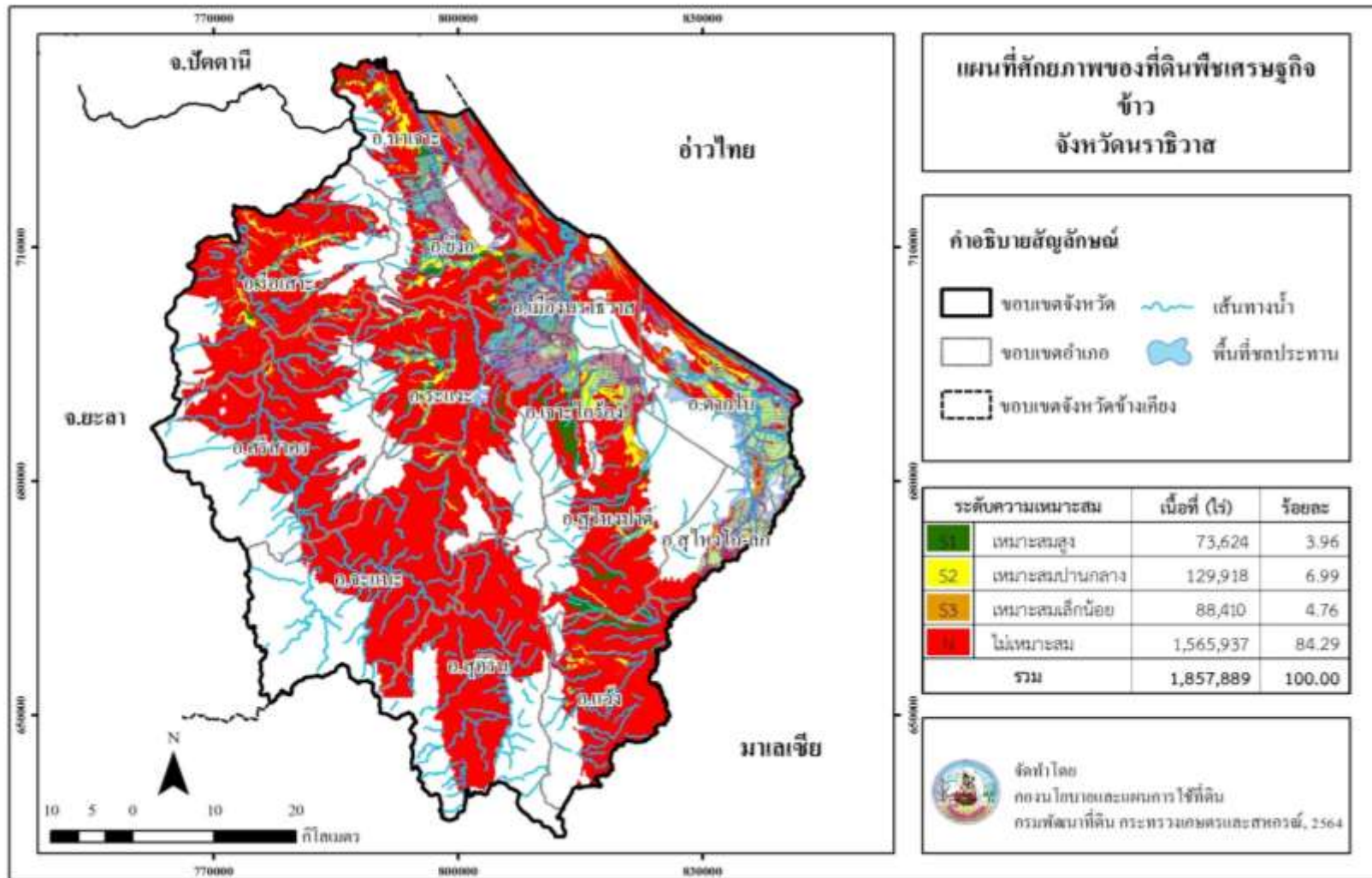
ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/>, 2564

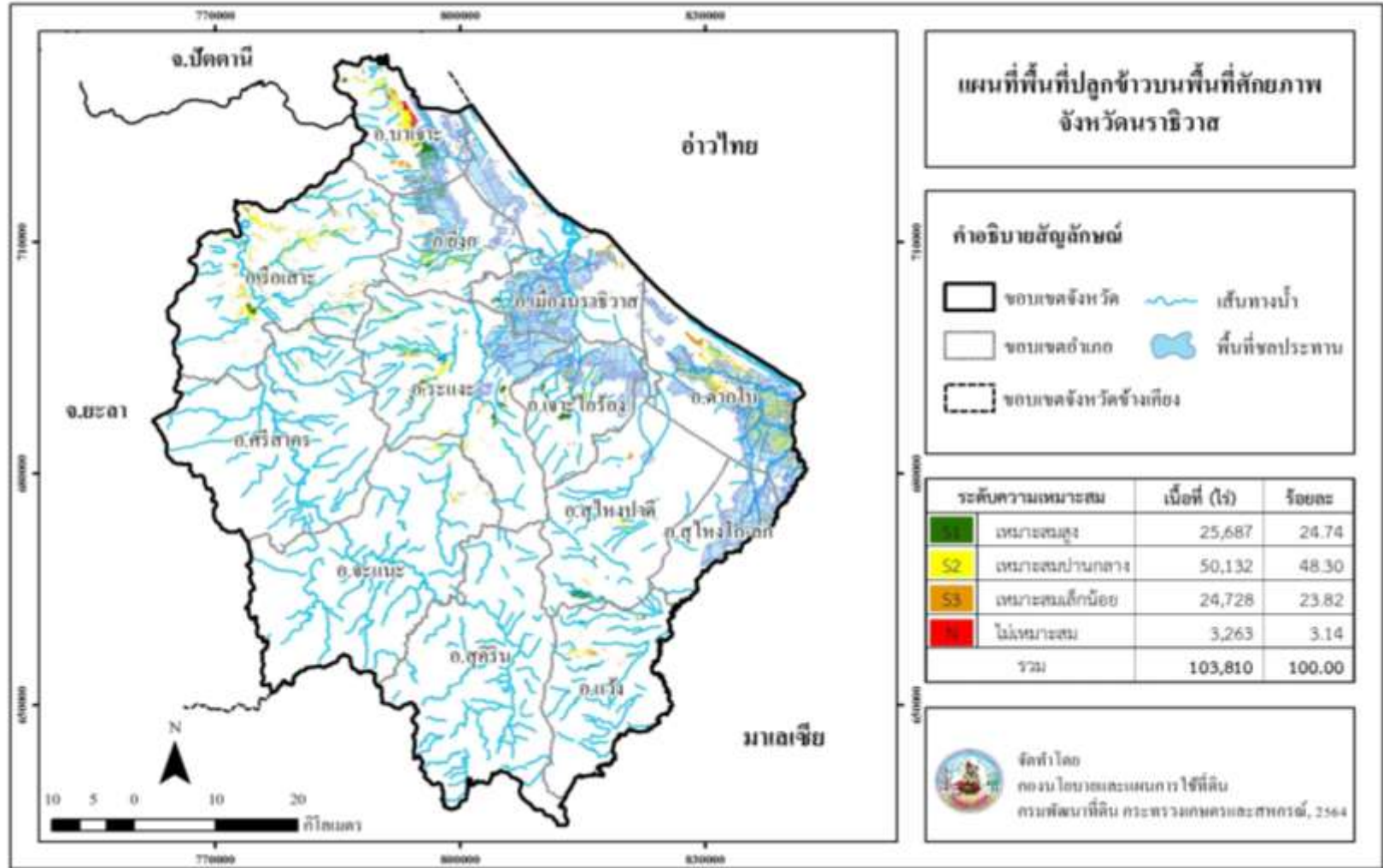
ภาพที่ 6 ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจยางพารา จังหวัดนครราชสีมา

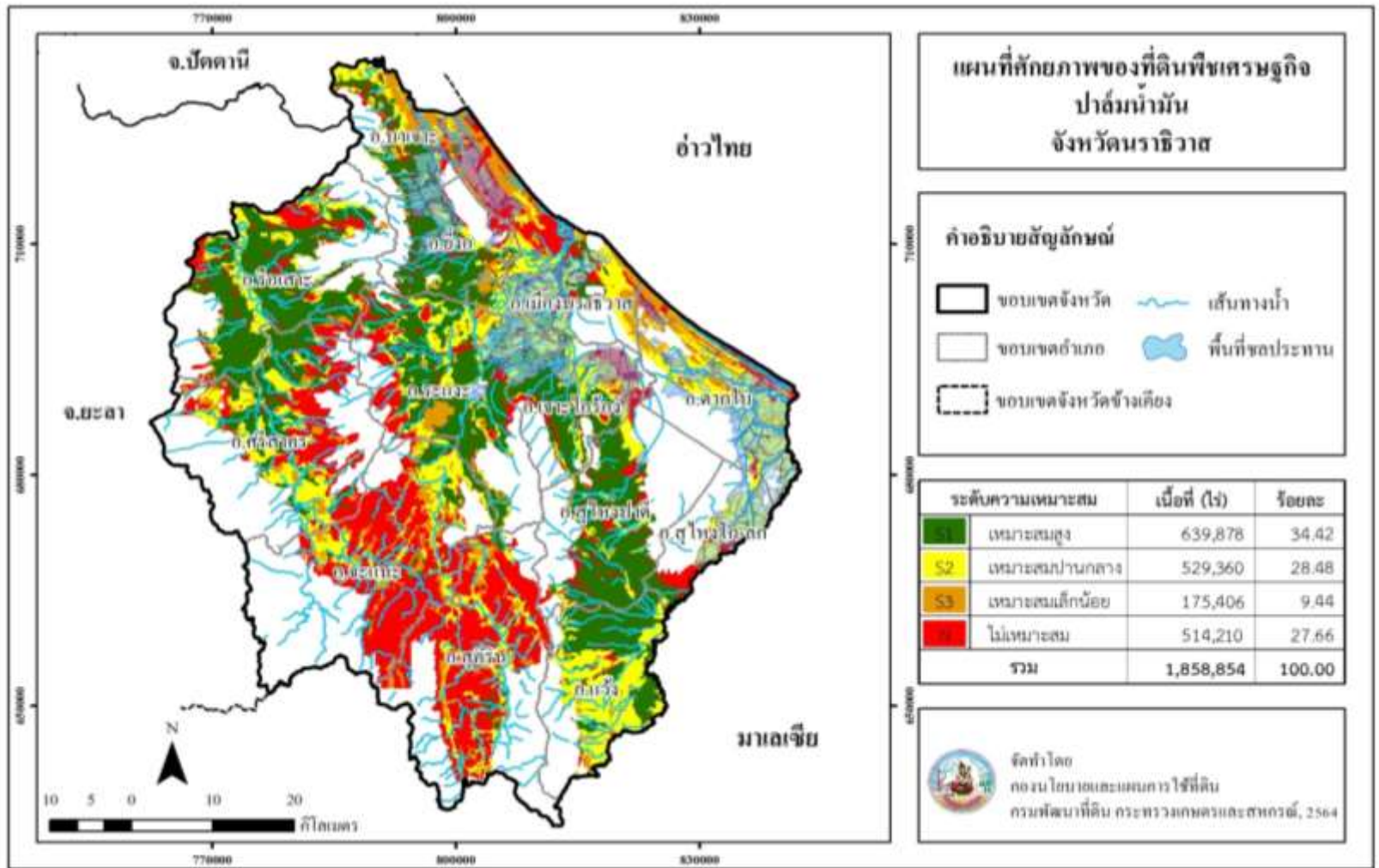
ภาพที่ 7 พื้นที่ปลูกยางพาราบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดนครราชสีมา

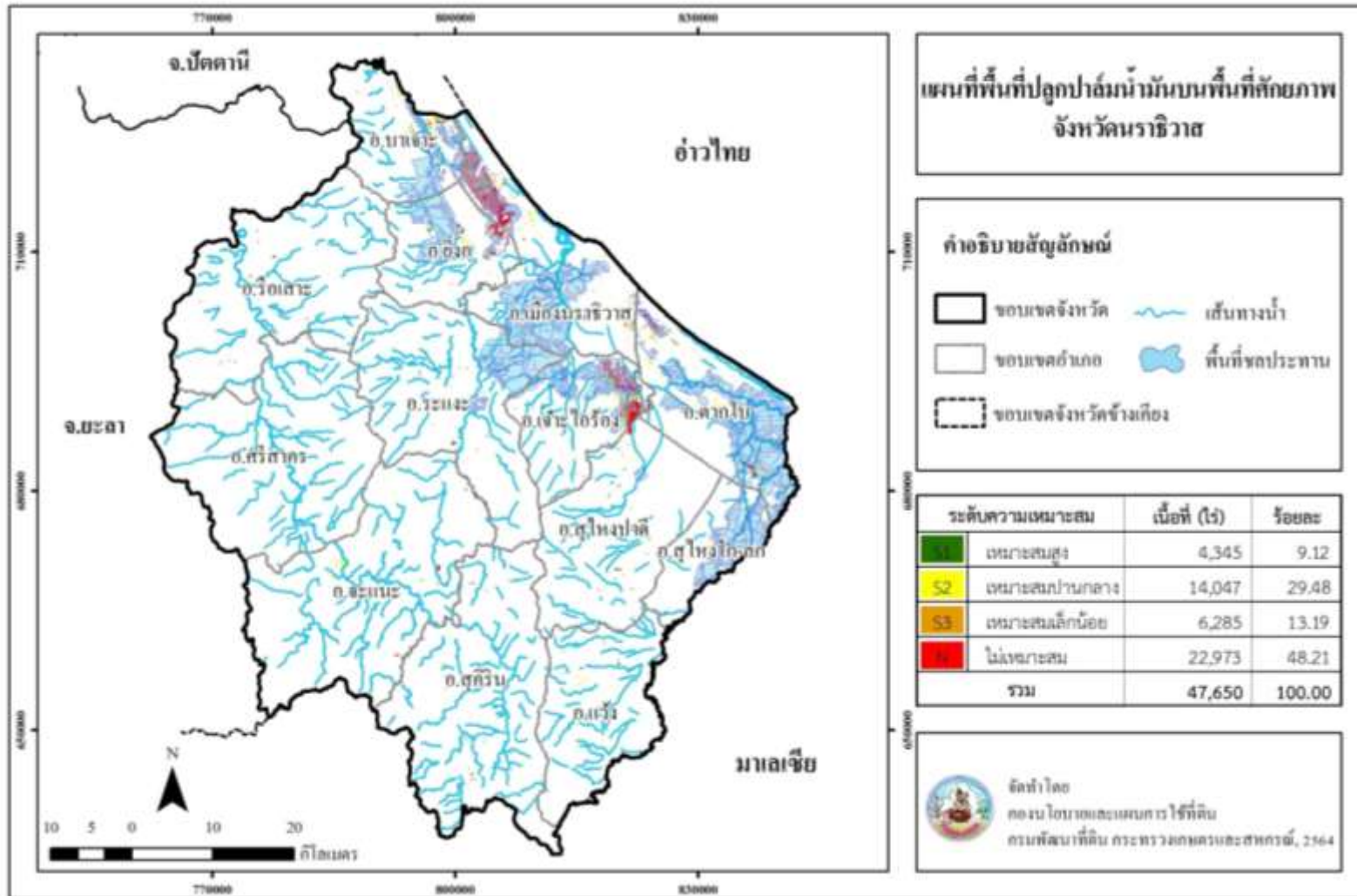
ภาพที่ 8 ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจข้าว จังหวัดนครราชสีมา

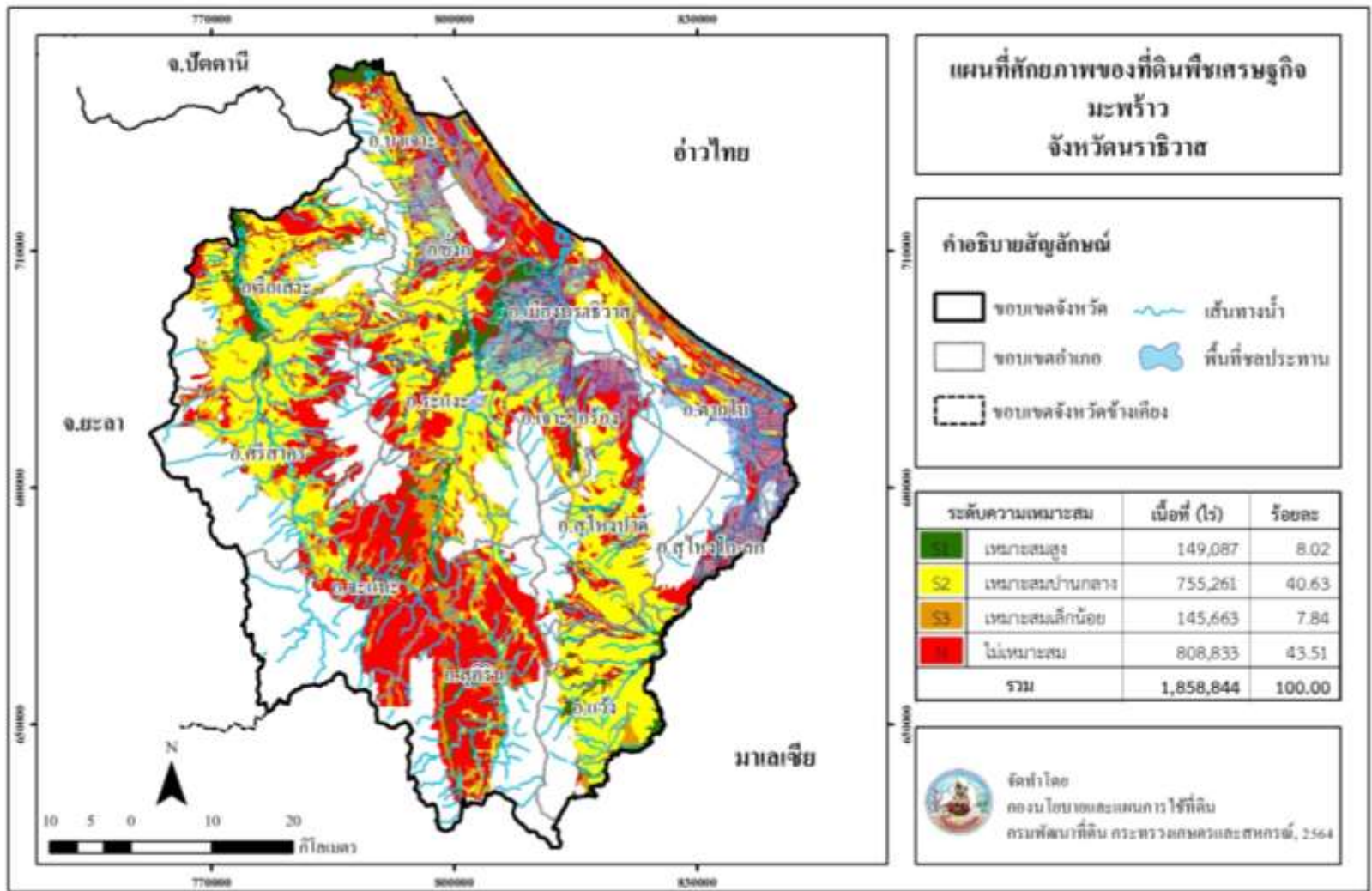
ภาพที่ 9 พื้นที่ปลูกข้าวบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดนครพนม

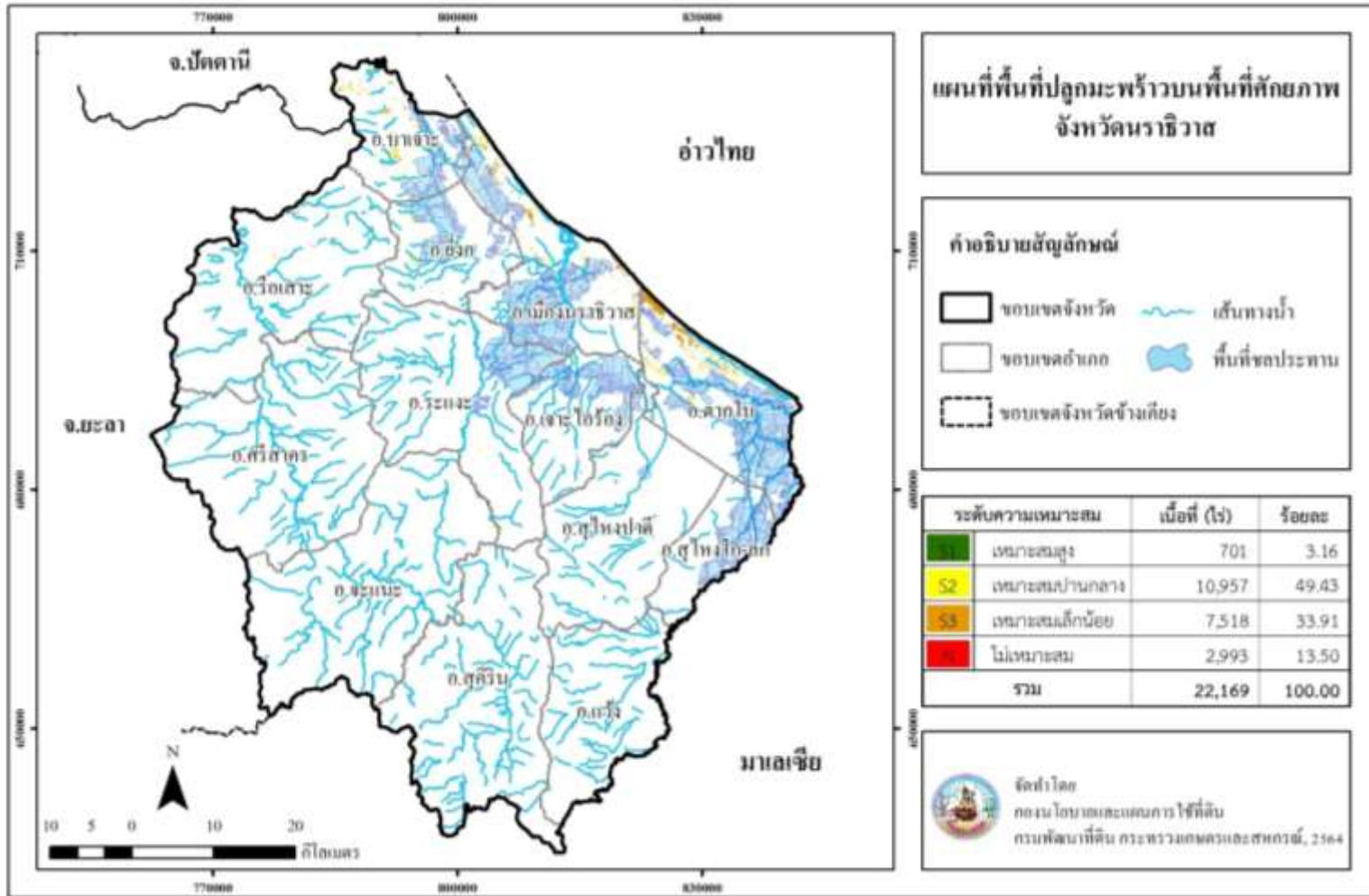
ภาพที่ 10 ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจปาล์มน้ำมัน จังหวัดนครพนม

ภาพที่ 11 พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดนครราชสีมา

ภาพที่ 12 ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจมะพร้าว จังหวัดนราธิวาส

ภาพที่ 13 พื้นที่ปลูกมะพร้าวบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดนครราชสีมา

Land Development Department
2003/61 Phahonyothin Road.
Lard Yao, Chatuchuk, Bangkok 10900
Call Center : 1760
www.idd.go.th

DOWNLOAD